

Problematika čerpání finančních prostředků z fondů EU na OA T. Bati a VOŠE Zlín

Zuzana Žatecká

Bakalářská práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zuzana ŽATECKÁ**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Finanční řízení podniku**

Téma práce: **Problematika čerpání finančních prostředků z fondů
EU na OA T. Bati a VOŠE Zlín**

Zásady pro vypracování:

1. Prostudujte literaturu k dané problematice.
2. Na základě prostudované literatury zpracujte problematiku financování školství obecně.
3. Specifikujte financování OA T. Bati a VOŠE Zlín.
4. Vytvořte dotazník pro projekt "Studenti a praxe ve Zlínském kraji", jako přípravu výchozí analýzy projektu.
5. Vyslovte na základě analýzy závěry a doporučení pro VOŠE Zlín, pro její projektovou činnost a případné financování z dalších zdrojů EU.

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná**

Seznam odborné literatury:

[1] BŘEZINOVÁ, H. MUNZAR, V. Účetnictví I. 3. vyd. Praha 2 : Institut svazů účetních, a. s., 2007. 494 s. ISBN 978-80-86716-45-9.

[2] PASEKOVÁ, M. Finanční účetnictví. 1. vyd. Zlín : Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně, 2006. 274 s. ISBN 80-7318-44-3.

[3] VALACH, J. A KOLEKTIV. Finanční řízení podniku. 2. vyd. Praha : EKOPRESS, 2003. 324 s. ISBN 80-86119-21-1.

[4] VILAMOVÁ, Š. Jak získat finanční zdroje Evropské unie. Praha : GRADA Publishing, a. s., 2004. 196 s. ISBN 80-247-0828-0.

[5] VILAMOVÁ, Š. Čerpáme finanční zdroje Evropské unie praktický průvodce. Praha : GRADA Publishing, a. s. 2005. 200 s. ISBN 80-247-1194-X.

Vedoucí bakalářské práce:

Ing. Hana Šedová, Ph.D.

Vyšší odborná škola ekonomická

Datum zadání bakalářské práce:

9. října 2009

Termín odevzdání bakalářské práce:

11. prosince 2009

Ve Zlíně dne 6. listopadu 2009

PaedDr. Josef Rydlo
v zast. děkanka

Ing. Eva Heczková, Ph.D.
v zast. vedoucí katedry

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby¹⁾;
- beru na vědomí, že bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k prezenčnímu nahlédnutí;
- na moji bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3²⁾;
- podle § 60³⁾ odst. 1 autorského zákona má Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – bakalářskou práci – nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně 6. listopadu 2009

.....*Lusana Lábecká*.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevydělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacímu zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst. 3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k výši výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce je zaměřena na popis financování školství a také na čerpání finančních prostředků z Evropské unie. V teoretické části práce jsou zpracovány poznatky získané z odborné literatury a internetu týkající se obecného pohledu na školství, jeho struktury, vzdělání, financování, popisu fondů Evropské unie a v neposlední řadě také příprava dotazníkového šetření. Praktická část bakalářské práce ukazuje pohled na financování Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborné školy ekonomické Zlín, rozbor výsledků dotazníkového šetření, který bude sloužit jako podklad pro podání nového projektu s názvem „Studenti a praxe ve Zlínském kraji“. Nový projekt bude škola předkládat začátkem příštího roku dle aktuální výzvy. Výsledkem práce je přichystání výchozí analýzy pro nový projekt a také přehled vhodných finančních prostředků pro Obchodní akademii Tomáše Bati a Vyšší odbornou školu ekonomickou Zlín.

Klíčová slova: struktura vzdělávací soustavy, vzdělávání, financování školství, rozpočet Evropské unie, regionální politika EU, fondy EU, operační program, regiony soudržnosti, dotazník, Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Regionální operační program NUTS II Střední Morava, Operační program přeshraniční spolupráce Slovenská republika a Česká republika 2007 – 2013, programy celoživotního učení

ABSTRACT

This bachelor thesis is focused on the description of educational funding and the draw-down of funds from the European Union. In the theoretical part of the work processing knowledge gained from literature and the Internet for public view on education, its structure, training, funding, describe the European Union funds and last but not least, the preparation of a questionnaire survey. The practical part of bachelor work shows insight into the financing of the Business Academy of Tomas Bata and Higher Professional School of Economics Zlin, analyzing the results of the questionnaire survey, which will serve as a basis for bringing a new project called „Students and practice in the Zlin Region“. The new project will provide school early next year, according to the current challenges. The result of this work is poised baseline analysis for the new project and also a list of appropriate funding for the Business Academy of Tomas Bata University and Higher School of Economics expert Zlin.

Keywords: structure of education systems, education, financing education, the budget of the European Union, EU regional policy, EU funds, operational program, regi-ones cohesion questionnaire Operational Program Education for competitiveness, regional operational program NUTS II Central Moravia, Operational program CBC Slovak Republic and the Czech Republic of 2007 - 2013, lifelong learning

Poděkování, motto

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Haně Šedové, Ph.D., vedoucí mojí bakalářské práce, za její odbornou a obětavou pomoc, ochotu a vstřícnost, kterou mi projevovala v průběhu zpracování bakalářské práce. Poděkování dále patří paní Ing. Evě Heczkové, Ph.D., vedoucí oboru Finanční řízení a Ing. Olze Kavánkové, které byly vždy ochotny pomáhat s tvorbou bakalářské práce. Určitě patří poděkování i vedení Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborné školy ekonomické Zlín, která mi umožnila vykonávat odbornou praxi.

Dále děkuji celé mojí rodině za podporu a trpělivost, kterou mi v průběhu studia projevovale.

OBSAH

ÚVOD	12
I TEORETICKÁ ČÁST	13
1 ŠKOLSTVÍ	14
1.1 STRUKTURA VZDĚLÁVACÍ SOUSTAVY.....	14
1.1.1 Školy	14
1.1.1.1 Mateřská škola	15
1.1.1.2 Základní škola.....	15
1.1.1.3 Střední školy	15
1.1.1.4 Konzervatoře.....	16
1.1.1.5 Vyšší odborné školy.....	16
1.1.1.6 Vysoké školy.....	16
1.1.1.7 Základní umělecké školy	17
1.1.1.8 Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky.....	17
1.1.2 Školská zařízení	18
1.2 VZDĚLÁNÍ	19
1.2.1 Předškolní vzdělání	19
1.2.2 Základní vzdělání	20
1.2.3 Střední vzdělání.....	20
1.2.4 Vyšší odborné vzdělání	21
1.2.5 Vysokoškolské vzdělání.....	21
1.2.6 Vzdělávání dospělých	25
1.3 FINANCOVÁNÍ ŠKOLSTVÍ	26
1.3.1 Financování škol a školských zařízení zřizovaných kraji a obcemi.....	27
1.3.2 Financování vysokých škol	28
1.3.3 Financování soukromých škol.....	29
2 EVROPSKÁ UNIE	31
2.1 ROZPOČET EVROPSKÉ UNIE	31
2.2 JAK NÁM POMÁHÁ REGIONÁLNÍ POLITIKA	35
2.3 FONDY EVROPSKÉ UNIE	35
2.3.1 Strukturální fondy Evropské unie	35
2.3.2 Evropský fond pro regionální rozvoj	36
2.3.3 Evropský sociální fond.....	36
2.3.4 Fond soudržnosti	37
2.3.5 Evropský zemědělský fond	37
2.3.6 Evropský rybářský fond	37
2.3.7 Evropský fond solidarity	37
2.4 JAK FUNGUJÍ PROGRAMY FONDŮ EVROPSKÉ UNIE V ČESKÉ REPUBLICE.....	38
2.4.1 Co je to operační program.....	38
2.4.2 Účel a obsah operačních programů	38
2.4.3 Operační programy z Evropského sociálního fondu Evropské unie.....	39
2.4.4 Co jsou regiony soudržnosti.....	40
3 DOTAZNÍK	41

3.1	TVORBA DOTAZNÍKU	41
3.2	ZÁSADY PRO FORMULACI OTÁZEK.....	42
3.3	OTEVŘENÉ OTÁZKY	42
3.4	UZAVŘENÉ OTÁZKY	43
3.5	OTÁZKY VE VZTAHU K OBSAHU	43
3.6	STRUKTURA DOTAZNÍKU	43
3.7	FORMA DOTAZNÍKU.....	44
II	ANALYTICKÁ ČÁST	45
4	OBCHODNÍ AKADEMIE TOMÁŠE BATI A VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ ZLÍN	46
4.1	ZÁKLADNÍ INFORMACE O ŠKOLE	47
4.2	HISTORIE ŠKOLY.....	48
4.3	ZAMĚŘENÍ ŠKOLY.....	49
4.4	FINANCOVÁNÍ OA T. BATI A VOŠE ZLÍN	50
4.4.1	Přehled o plnění rozpočtu vybraných položek nákladů a výnosů hlavní činnosti	51
4.4.1.1	Celkové náklady	51
4.4.1.2	Provozní náklady	51
4.4.2	Celkové výnosy	52
4.4.3	Hospodaření s prostředky jednotlivých fondů organizace	52
4.4.4	Vyhodnocení doplňkové činnosti.....	53
4.4.5	Vyhodnocení dosaženého výsledku hospodaření za rok 2008.....	53
5	PŘÍPRAVA PROJEKTU „STUDENTI A PRAXE VE ZLÍNSKÉM KRAJI“.....	54
5.1	VYPRACOVÁNÍ DOTAZNÍKU	54
5.2	VÝSLEDKY ANALÝZY	54
5.2.1	Grafické vyhodnocení dotazníku	55
5.3	VÝSLEDKY A SHRUTÍ DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	72
6	DOPORUČENÉ FINANČNÍ PROSTŘEDKY PRO OBCHODNÍ AKADEMII TOMÁŠE BATI A VYŠŠÍ ODBORNOU ŠKOLU EKONOMICKOU ZLÍN	74
6.1	OPERAČNÍ PROGRAM VZDĚLÁVÁNÍ PRO KONKURENCESCHOPNOST	74
6.1.1	Jaké typové aktivity můžeme z tohoto operačního programu financovat?	74
6.1.2	Které subjekty mohou tedy žádat?	75
6.1.3	Jaké aktivity OP VK podporuje?.....	75
6.1.4	Typy projektů	76
6.2	REGIONÁLNÍ OPERAČNÍ PROGRAM NUTS II STŘEDNÍ MORAVA.....	77
6.2.1	Jaké projekty jsou z ROP Střední Morava financovány?.....	77
6.3	OPERAČNÍ PROGRAM PŘESHRAŇNÍ SPOLUPRÁCE SLOVENSKÁ REPUBLIKA - ČESKÁ REPUBLIKA 2007—2013.....	78
6.3.1	Kdo může žádat o podporu?.....	79
6.3.2	Jak je OP ČR - Slovensko financován?.....	79
6.3.3	Jaké projekty jsou z OP ČR - Slovensko financovány?	79

6.4	PROGRAMY CELOŽIVOTNÍHO UČENÍ.....	80
6.4.1	Comenius.....	80
6.4.1.1	Komu je program určen?	80
6.4.1.2	Typy aktivit.....	81
6.4.2	Erasmus	82
6.4.2.1	Jaké jsou cíle programu?.....	82
6.4.2.2	Kdo se může do programu zapojit?	82
6.4.3	Leonardo da Vinci.....	83
6.4.3.1	Jaké jsou cíle programu?.....	83
6.4.3.2	Kdo může podat žádost?	84
6.4.4	Grundtvig	85
6.4.4.1	Jaké jsou cíle programu?.....	85
6.4.4.2	Na koho je program zaměřen?	85
6.4.4.3	Jaké aktivity program nabízí?	85
	ZÁVĚR	87
	RESUMÉ	88
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	89
	SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	91
	SEZNAM OBRÁZKŮ	93
	SEZNAM GRAFŮ	94
	SEZNAM TABULEK.....	95
	SEZNAM PŘÍLOH.....	96

ÚVOD

Česká republika se stala dnem 1. května 2004 členem Evropské unie a má tak možnost čerpat peněžení prostředky z jejich fondů. Samozřejmě získání těchto finančních prostředků není tak snadné, jak se zdá, protože čerpání financí má své specifika a vše musí být důkladně připraveno. Proto by mělo být v zájmu všech firem, organizací, měst, obcí a především i státu, aby se pokusili vyčerpat co nejvíc peněžních prostředků. Při průběhu realizace projektu si musí dávat žadatelé pozor, aby neporušili žádnou z podmínek, které se k dotaci váží.

Tématem této bakalářské práce je problematika čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie. Aktuálnost tohoto tématu je zřejmá, především v současné době, kdy v souvislosti s novým programovacím obdobím na roky 2007 – 2013 se otevírá možnost, kde z pohledu například škol, vzdělávacích institucí či neziskových organizací mohou žádat o finanční podporu právě z těchto fondů.

Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická má již několik let zkušenosti s čerpáním těchto prostředků. Úspěšně již byly dokončeny dva projekty, které nesly název: „Tvorba a realizace profesních vzdělávacích programů na SŠ a VOŠ ve Zlínském kraji podporujících rozvoj podnikání“, který byl realizován od 1. září 2006 do 30. června 2008 a projekt nesoucí název „Finance a my“, který probíhal od 1. ledna 2007 a skončil 1. května 2008. V současné době se na Obchodní akademii Tomáše Bati a Vyšší odborné školy ekonomické Zlín realizuje projekt „Finanční gramotnost ve školách Zlínského kraje“. [1]

Protože se bezesporu jedná o široké téma, výstupem této bakalářské práce bude přehled finančních zdrojů vhodných pro Obchodní akademii Tomáše Bati a Vyšší odbornou školu ekonomickou Zlín. Začátkem příštího roku, bude škola podávat nový projekt s názvem „Studenti a praxe ve Zlínském kraji“, a proto výstupem mé bakalářské práce bude příprava výchozí analýzy, jejíž součástí je vytvoření dotazníku a následné jeho zpracování. Tato analýza bude následně využita jako podklad pro podání nového projektu. Tento projekt bude škola předkládat Zlínskému kraji nebo Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy dle výzvy. Termín výzvy v době přípravy projektu této bakalářské práce není znám.

I TEORETICKÁ ČÁST

1 ŠKOLSTVÍ

Vzdělávání je důležité pro každého z nás. Systém vzdělávání, má v České republice již dlouhou tradici. V roce 1774 byla zavedena Marií Terezií povinná školní docházka. V dnešní době fungují různé typy vzdělávání a to od předškolního, přes základní, střední, vysoké, až například po celoživotní.

Ve většině zení se začíná s formálním vzděláváním mezi čtvrtým a sedmým rokem života dítěte a toto vzdělávání se nazývá základní. Obvykle je bezplatné a povinné a děti se na této úrovni učí číst, psát a počítat. Žáci mohou po ukončení základního vzdělání pokračovat na střední škole a dále pak například na vysoké škole. V mnoha zemích navštěvují děti před vstupem do základní školy mateřskou školu. Ve velkém počtu rozvojových zemích děti kvůli nedostatku prostředků často nedokončí ani základní vzdělání, střední a vyšší vzdělání je omezeno na privilegovanou skupinu. Samozřejmě se pak není čemu divit, že se vše odráží na míře gramotnosti. Vzpomeňme si například na děti z Afriky. Ve většině zemí je ale vzdělávání částečně řízeno vládou. Výjimkou se stávají například Spojené státy americké a Kanada.

1.1 Struktura vzdělávací soustavy

V České republice existují různé typy škol. Škola je nedílnou součástí každé vzdělávací soustavy státu. Je tedy v kompetenci vlády. Vzdělávací soustava je tvořena školami a školskými zařízeními zapsanými v rejstříku škol a školských zařízení, v souladu se zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. [2]

1.1.1 Školy

Školy se člení podle dosahovaného stupně vzdělání a podle charakteru poskytovaného vzdělávání na tyto druhy: mateřské školy, základní školy, střední školy (gymnázia, střední odborné školy, střední odborná učiliště), konzervatoře, vyšší odborné školy, základní umělecké školy, jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky (uvedené instituce upravuje školský zákon) a vysoké školy (ty upravuje zákon o vysokých školách).

Mateřské školy, základní umělecké školy a jazykové školy neposkytují definovaný stupeň vzdělání.

1.1.1.1 Mateřská škola

Mateřská škola poskytuje předškolní vzdělávání dětem ve věku od 3 do 6 let. Není povinná, ale její účast je velmi vysoká. V posledním předškolním roce musí být bezplatná docházka umožněna všem dětem. Neposkytuje stupeň vzdělávání, ale vytváří předpoklady pro soustavné vzdělávání a pomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání. Poskytuje speciálně pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami.

1.1.1.2 Základní škola

Základní škola spojuje do jednoho organizačního celku primární a nižší sekundární úroveň vzdělávání. Její délka činí 9 let a je totožná s délkou povinné školní docházky. Člení se na pětiletý první a čtyřletý druhý stupeň.

1.1.1.3 Střední školy

Poskytují především střední vzdělávání. Všechny střední školy mohou poskytovat vzdělání na kterékoli z uvedených úrovní. Aby byla zachována kontinuita, většina škol si stále zachovává označení odpovídající dosavadnímu členění středních škol:

- **Střední vzdělání** dosahované po 1–2 letech studia uskutečňují střední školy označované obvykle jako odborná škola, odborné učiliště nebo praktická škola. Jsou určeny pro žáky, kteří ukončili základní vzdělávání neúspěšně nebo získali pouze základy vzdělání.
- **Střední vzdělání s výučním listem** dosahované po 2–3 letech studia, uskutečňují většinou střední školy označované obvykle jako střední odborné učiliště. Poskytuje kvalifikaci k dělnickým a obdobným povoláním.
- **Střední vzdělání s maturitní zkouškou** má všeobecný nebo odborný charakter. Vysvědčení o maturitní zkoušce opravňuje ucházet se o přijetí k terciárnímu (vyššímu odbornému nebo vysokoškolskému) vzdělávání. Odborné vzdělání na této úrovni poskytují obvykle školy označované jako střední odborné školy, popř. též střední odborná učiliště. Vzdělávání trvá 4 roky a kvalifikuje své absolventy k výkonu středních technických, ekonomických a obdobných funkcí nebo k náročným dělnickým povoláním a k funkcím provozního charakteru. Všeobecné vzdělávání se uskutečňuje na středních školách, označovaných zpravidla jako gymnázium. Studium může být čtyřleté (pouze vyšší sekundární), šestileté nebo osmileté (zahrnující

nižší i vyšší sekundární) a připravuje žáky především k vysokoškolskému, popř. k vyššímu odbornému vzdělávání.

Vzdělávání se na středních školách organizuje ve třech typech studia. Držitel výučního listu po tříletém studiu může absolvovat nástavbové studium a složit maturitní zkoušku, potřebnou ke vstupu na terciární vzdělávací úroveň. Držitel maturitního vysvědčení může ve zkráceném studiu získat výuční list nebo složit další maturitní zkoušku v jiném oboru.

1.1.1.4 Konzervatoře

Konzervatoře poskytují v šestiletém nebo osmiletém programu všeobecné a odborné vzdělávání v oborech hudba, tanec, zpěv a hudebně dramatické umění a připravují pro výkon uměleckých a umělecko-pedagogických činností. Obor tanec je osmiletý a žáci do něj vstupují po 5. ročníku základní školy, ostatní obory jsou šestileté, žáci do nich vstupují po ukončení povinné školní docházky, resp. po dosažení základního vzdělání. Studium je zpravidla ukončeno absolutoriem v konzervatoři, žáci získávají vyšší odborné vzdělání v konzervatoři. Mohou vzdělávání ukončit i maturitní zkouškou.

1.1.1.5 Vyšší odborné školy

Vyšší odborné školy připravují absolventy středního vzdělávání s maturitní zkouškou pro kvalifikovaný výkon náročných odborných činností. Poskytují vyšší odborné vzdělání ukončené absolutoriem. Řadí se na terciární úroveň vzdělávání.

1.1.1.6 Vysoké školy

Vysoké školy poskytují vzdělávání ve třech druzích vzdělávacích programů: bakalářském, magisterském a doktorském v návaznosti na magisterský.

- **Bakalářský studijní program** je zaměřen k přípravě na výkon povolání a k magisterskému studiu. Minimálním vstupním požadavkem je střední vzdělání s maturitní zkouškou. Standardní doba studia je tři až čtyři roky.
- **Magisterský program** je zaměřen na získání teoretických poznatků, založených na soudobém stavu vědeckého poznání, výzkumu a vývoje, na zvládnutí jejich aplikace a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti; v oblasti umění je zaměřen na náročnou uměleckou přípravu a rozvíjení talentu. Magisterský studijní program navazuje na bakalářský; standardní doba je nejméně jeden a nejvýše tři roky. V případech, kdy to vyžaduje charakter studijního programu, může být udělena akredita-

ce magisterskému studijnímu programu, který nenavazuje na bakalářský studijní program; v tomto případě je minimálním vstupním požadavkem střední vzdělání s maturitní zkouškou a standardní doba studia je nejméně čtyři a nejvýše šest roků (zpravidla jde o pět let, v oblasti lékařství, veterinárního lékařství a farmakologie obvykle šest let).

- **Doktorský studijní program** je zaměřen na vědecké bádání a samostatnou tvůrčí činnost v oblasti výzkumu nebo vývoje nebo na samostatnou teoretickou a tvůrčí činnost v oblasti umění. Navazuje na program magisterský, standardní doba studia je tři až čtyři roky.

Studium všech tří typů lze absolvovat s plnou nebo částečnou studijní zátěží a v rámci prezenčního studia nebo studia distančního či v jejich kombinaci.

Následující dva druhy škol poskytují vzdělávání jen v oblasti označené názvem školy, a to zpravidla paralelně se vzděláváním nabývaným v jiných druzích škol, ve volném čase žáků. Mohou organizovat i vzdělávání dospělých.

1.1.1.7 Základní umělecké školy

Základní umělecké školy poskytují základy vzdělávání v jednotlivých uměleckých oborech a připravují pro vzdělávání ve středních školách, konzervatořích, popř. vysokých školách uměleckého nebo pedagogického zaměření; jejich absolvování však není podmínkou pro přijetí. Organizují strukturované studium převážně pro žáky základních, popř. středních škol (přípravné, základní dvoustupňové a rozšířené), ale mohou organizovat i studium pro dospělé.

1.1.1.8 Jazykové školy s právem státní jazykové zkoušky

Poskytují vzdělávání v cizích jazycích podle školského zákona; může být ukončeno státní jazykovou zkouškou.

Charakteristickým znakem českého školského systému je, že prakticky všichni absolventi základní školy (96 %) pokračují v další docházce do škol. Vzhledem k výrazné převaze odborných škol nad školami všeobecně vzdělávacími získává významná většina žáků již na vyšší sekundární úrovni odbornou kvalifikaci uznávanou trhem práce.

1.1.2 Školská zařízení

Školská zařízení poskytují služby a vzdělávání podporující nebo doplňující vzdělávání poskytované školami, popř. zajišťují ústavní a ochrannou výchovu nebo preventivně ochrannou péči. Školská zařízení se člení na:

- zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků,
- školská poradenská zařízení,
- školská výchovná a ubytovací zařízení,
- školská zařízení pro zájmové a další vzdělávání,
- zařízení školního stravování,
- školská účelová zařízení,
- školská zařízení pro výkon ústavní výchovy, ochranné výchovy a pro preventivně výchovnou péči.

Zařízení pro další vzdělávání pedagogických pracovníků kromě tohoto vzdělávání poskytují školám a školským zařízením poradenství v otázkách metodiky a řízení škol a školských zařízení a dále zprostředkovávají informace o nových směrech a postupech ve vzdělávání a zajišťují koordinaci podpůrných činností pro školy a školská zařízení, rozvojových programů a dalších akcí.

Školská poradenská zařízení zajišťují pro děti, žáky a studenty a jejich zákonné zástupce, pro školy a školská zařízení informační, diagnostickou, poradenskou a metodickou činnost, poskytují odborné speciálně pedagogické a pedagogicko-psychologické služby, preventivně výchovnou péči a napomáhají při volbě vhodného vzdělávání dětí, žáků nebo studentů a přípravě na budoucí povolání. Školská poradenská zařízení spolupracují s orgány sociálně-právní ochrany dětí a s orgány péče o mládež a rodinu, se zdravotnickými zařízeními, popřípadě s dalšími orgány a institucemi.

Mezi školská výchovná a ubytovací zařízení patří domovy mládeže (pro žáky středních a vyšších odborných škol) a internáty (pro děti a žáky škol samostatně zřízených pro osoby se zdravotním postižením). Obě tyto instituce zajišťují celodenní výchovu, ubytování a stravování, popřípadě vzdělávání, sportovní a zájmové činnosti v době mimo vyučování. Třetí institucí jsou školy v přírodě, které zajišťují zotavovací pobyty dětí a žáků ve zdravotně příznivém prostředí bez přerušení vzdělávání.

Školská zařízení pro zájmové vzdělávání zajišťují podle účelu, k němuž byla zřízena, výchovné, vzdělávací, zájmové, popřípadě tematické rekreační akce, zajišťují osvětovou čin-

nost pro žáky, studenty a pedagogické pracovníky, popřípadě i další osoby. Patří k nim školní družina, určená žákům ve věku prvního stupně základní školy, školní klub, určený žákům ve věku druhého stupně základní školy (obě působí při školách) a střediska volného času, která jsou organizována zpravidla mimo školy.

Zařízení školního stravování (školní jídelna) zajišťuje stravování dětí, žáků a studentů v době jejich pobytu ve škole nebo ve školském zařízení; pro děti v mateřské škole a žáky základní školy (a nezletilé žáky středních škol) mají zřizovatelé povinnost tuto službu zajistit, v případě zletilých žáků a studentů je tato služba poskytována fakultativně.

Školská účelová zařízení podle účelu, k němuž byla zřízena, napomáhají školám a školským zařízením při jejich činnosti. Patří k nim střediska služeb školám, školní hospodářství, střediska praktického vyučování, školní knihovny, plavecké školy a přípravný stupeň základní školy speciální. Střediska služeb školám zajišťují materiálně technické služby (zásobování učebnicemi, servis didaktické techniky apod.), poradenské, informační nebo ekonomicko-administrativní služby. Školní hospodářství zajišťují praktické vyučování žáků středních škol v oblasti zemědělství, zahradnictví, lesnictví a rybářství, střediska praktického vyučování v ostatních oborech (pokud je nezajišťuje škola sama). Školní knihovny poskytují odborné, studijně pracovní, knihovnické a informační služby pro žáky, studenty, popřípadě zaměstnance.

Plavecké školy poskytují výuku plavání žákům základních škol v rámci povinné tělesné výchovy. [3]

1.2 Vzdělání

Vzdělání může rozdělit na následující kapitoly.

1.2.1 Předškolní vzdělání

Předškolní vzdělávání dětí zpravidla od 3 do 6 let věku zabezpečují mateřské školy. Děti si zde formou hry a individuálních i skupinových činností osvojují základní pravidla chování a vytvářejí si komunikační dovednosti. Vzdělávací program pro předškolní vzdělávání napomáhá vyrovnávat nerovnoměrnosti vývoje dětí před vstupem do základního vzdělávání a poskytuje pedagogickou péči dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Rozhodnutí, zda bude dítě navštěvovat mateřskou školu, záleží jen na rodičích. Přesto jen malé procento pětiletých touto nepovinnou přípravou na školní docházku neprojde alespoň ve zkráceném režimu.

Mateřské školy mají dlouhou a specificky národní tradici ovlivněnou mimo jiné myšlenkami J. A. Komenského ze 17. století.

1.2.2 Základní vzdělání

Stupeň základního vzdělání získá žák úspěšným ukončením vzdělávacího programu základního vzdělávání v základní škole nebo po úspěšném ukončení nižšího stupně šestiletého nebo osmiletého gymnázia nebo konzervatoře. Základní vzdělávání trvá 9 let, obvykle od 6. do 15. roku dítěte. Je rozděleno do dvou stupňů. První pětiletý stupeň je poskytován základními školami. Druhý čtyřletý stupeň může být kromě základní školy absolvován také na víceletém gymnáziu nebo osmileté konzervatoři.

Výsledky vzdělávání žáků jsou vyjádřeny klasifikačním stupněm, slovně nebo kombinací obou způsobů. O způsobu hodnocení rozhoduje ředitel školy se souhlasem školské rady. Průběžné hodnocení je shrnuto na vysvědčení na konci každého pololetí. Míra nedokončenosti základního vzdělání je velice malá, činí necelé procento všech žáků, kteří ukončili základní vzdělání. Dokladem o dosažení základního vzdělání je vysvědčení o úspěšném ukončení devátého ročníku základního vzdělávání nebo vysvědčení o úspěšném ukončení odpovídajícího ročníku víceletého gymnázia nebo konzervatoře.

1.2.3 Střední vzdělání

Střední vzdělávání má v ČR dlouholetou tradici a prochází jím většina populace. Předpokladem pro přijetí ke střednímu vzdělávání je splnění povinné školní docházky a splnění podmínek přijímacího řízení. O podmínkách přijímacího řízení rozhoduje ředitel školy. Forma vzdělávání může být denní, večerní, dálková, distanční a kombinovaná. Jiné formy vzdělávání než denní jsou obvykle o jeden rok delší.

Vzdělávací programy středního vzdělávání se rozlišují podle náročnosti studia, jeho charakteru a délky.

Střední vzdělání s maturitní zkouškou lze dosáhnout úspěšným ukončením vzdělávacích programů šestiletého, osmiletého nebo čtyřletého gymnázia nebo vzdělávacího programu střední školy v délce 4 let denní formy vzdělávání. Cílem tohoto vzdělávacího programu je připravit studenty na výkon náročnějších kvalifikovaných povolání, nebo ke studiu na terciární úrovni. Studium se ukončuje maturitní zkouškou a dokladem je vysvědčení o maturitní zkoušce.

Střední vzdělání s výučním listem trvá 2 nebo 3 roky v denní formě vzdělávání. Cílem tohoto vzdělávacího programu je připravit studenty k výkonu kvalifikovaných činností, kde převládá manuální práce. Ukončuje se závěrečnou zkouškou. Dokladem je vysvědčení o závěrečné zkoušce a výuční list.

Absolvent 3letého středního vzdělávání s výučním listem má možnost pokračovat v nástavbovém studiu v příbuzném oboru. Toto studium trvá dva roky v denní formě vzdělávání a je ukončeno maturitní zkouškou.

Střední vzdělání trvá 1 nebo 2 roky v denní formě vzdělávání. Tento vzdělávací program je určen především pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Ukončuje se závěrečnou zkouškou. Dokladem je vysvědčení o závěrečné zkoušce.

Vzdělávací program konzervatoře představuje velmi specifický druh vzdělávání. Připravuje studenty pro výkon náročných uměleckých nebo pedagogických činností v oblasti hudba, tanec, zpěv a dramatické umění. Studium trvá osm (v případě oboru tanec) nebo šest let a je ukončeno maturitou nebo absolutoriem.

1.2.4 Vyšší odborné vzdělání

Vzdělávací program vyššího odborného vzdělávání patří svým charakterem do terciárního vzdělávání, rozvíjí a prohlubuje znalosti a dovednosti získané ve středním vzdělávání a poskytuje praktickou přípravu pro výkon náročných povolání, která nevyžadují vysokoškolský diplom. Je určeno maturantům, kteří dávají přednost praktickému a aplikačnímu pojetí před teoreticky zaměřeným akademickým studiem.

Podmínkou přijetí je získání středního vzdělání s maturitní zkouškou a splnění podmínek přijímacího řízení, které stanovuje ředitel školy. Studium trvá v denní formě 3 roky včetně odborné praxe, u zdravotnických oborů vzdělání až 3,5 roku. Vzdělávací program se ukončuje absolutoriem, v rámci něhož je obhajována absolventská práce. Absolventi získávají titul „diplomovaný specialista“ (DiS.). Studenti platí školné.

1.2.5 Vysokoškolské vzdělání

České vysoké školství má více než šestisetletou tradici. Roku 1348 byla v Praze založena Karlova univerzita – nejstarší akademická instituce ve střední Evropě. V souladu se Sorbonnskou a Boloňskou deklarací se většina dlouhých studijních programů transformovala na dvoustupňový systém studia, tj. na bakalářský studijní program a navazující magister-

ský studijní program. Studijní programy, u nichž nebylo účelné studium dělit, touto změnou neprošly.

Vysoké školy poskytují vzdělání na třech úrovních.

Bakalářský studijní program je zaměřen na přípravu k výkonu povolání a ke studiu v navazujícím magisterském studijním programu. Ukončuje se státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je zpravidla obhajoba bakalářské práce. Absolventům se uděluje akademický titul „bakalář“ (Bc., BcA.).

Magisterský studijní program je zaměřen na získání teoretických poznatků, na jejich aplikaci a na rozvinutí schopností k tvůrčí činnosti; v oblasti umění je zaměřen na tvůrčí přípravu a rozvíjení talentu. Studium se ukončuje státní závěrečnou zkouškou, jejíž součástí je obhajoba diplomové práce. V oblasti lékařství a veterinárního lékařství a hygieny se studium ukončuje státní rigorózní zkouškou. Akademické tituly odrážejí charakter studijních programů (např. Ing., Mgr., MgA., MUDr., MVDr.). Magisterský studijní program navazující na bakalářský studijní program může být 1 – 3letý a samostatný magisterský studijní program (např. lékařství, farmacie, pedagogika) 4 – 6letý.

Absolventi magisterských studijních programů, kteří získali akademický titul „magistr“ (Mgr., MgA.), mohou vykonat v téže oblasti studia státní rigorózní zkoušku, jejíž součástí je obhajoba rigorózní práce. Po jejím vykonání se udělují tituly např. JUDr., PhDr., RNDr. atd.

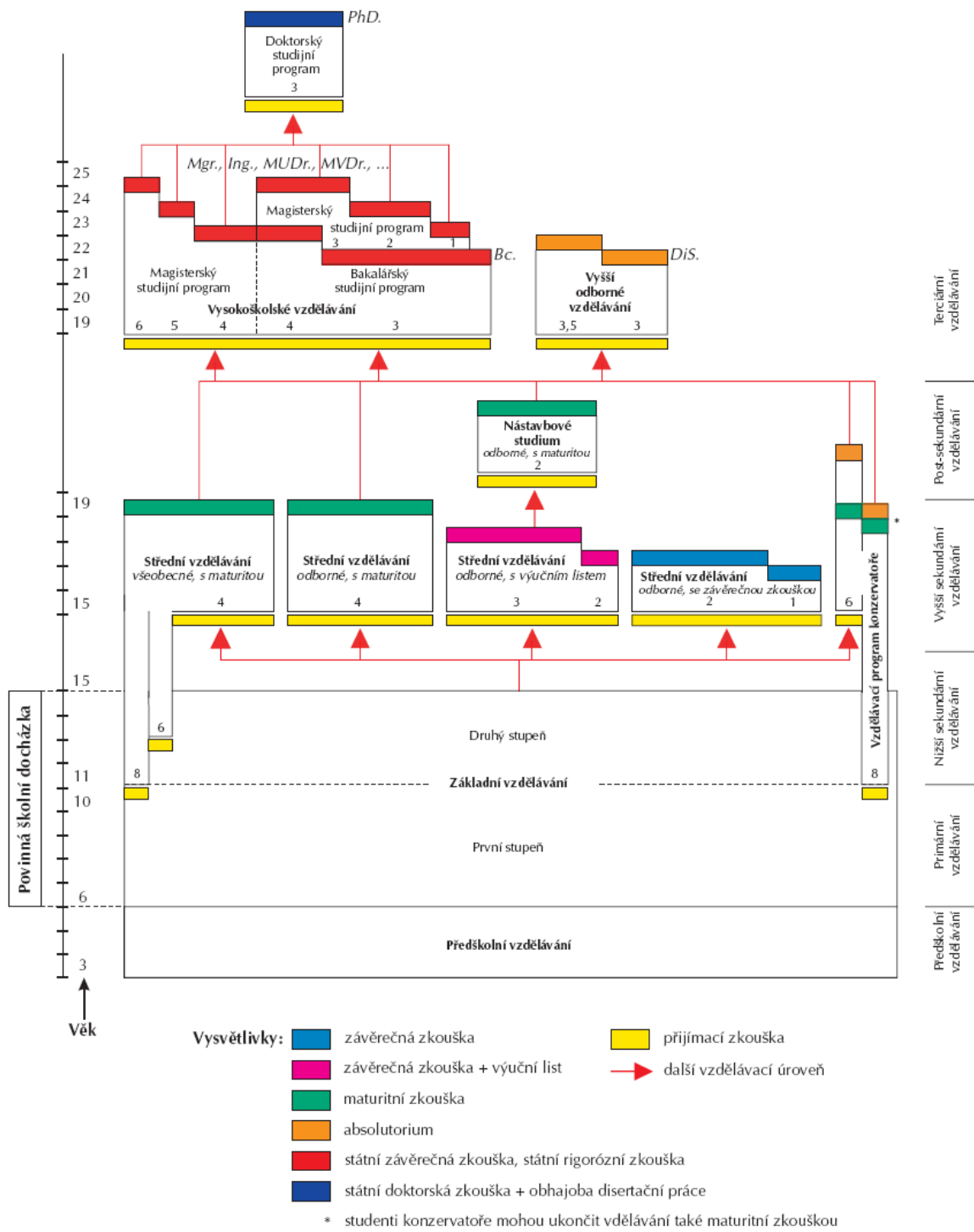
Doktorský studijní program je určen absolventům magisterských programů a je zaměřen na vědecké bádání a samostatnou tvůrčí činnost v oblasti výzkumu, vývoje nebo tvůrčí činnost v oblasti umění. Studium se ukončuje státní doktorskou zkouškou a obhajobou disertační práce. Absolventům studia v doktorských studijních programech se uděluje akademický titul „doktor“ (Ph.D., Th.D.).

Bakalářské a magisterské studijní programy jsou otevřeny uchazečům, kteří dosáhli středního vzdělání s maturitní zkouškou a splnili příslušné vstupní požadavky. Forma studia může být prezenční, distanční nebo jejich kombinací. Pro přijetí do navazujícího magisterského studijního programu je podmínkou řádné ukončení bakalářského studijního programu. Vysoké školy a fakulty mohou stanovit i další podmínky pro přijetí.

Vysoké školy se dělí na vysoké školy veřejné, státní a soukromé. Veřejné vysoké školy jsou veřejnoprávními institucemi a jako takové jsou zřizovány a zrušovány zákonem. Stát-

ní vysoké školy (vojenské a policejní) nemají právní subjektivitu a jsou součástí zřizovatel-
ského ministerstva.

Většina veřejných a státních vysokých škol poskytuje všechny typy studijních programů. Soukromé vysoké školy nabízejí převážně bakalářské studijní programy. Studium na vysokých školách se člení na semestry, ročníky nebo bloky. Akademický rok trvá 12 kalendář-
ních měsíců, jeho začátek stanoví rektor. [4]

Obr. 1 Vzdělávací systém České republiky

Zdroj: [4]

1.2.6 Vzdělávání dospělých

Vzdělávání dospělých je proces, ve kterém se dospělý člověk aktivně, systematicky učí za účelem změny znalostí, názorů, hodnot, schopností a dovedností. Dospělým je osoba, jejíž hlavní sociální role se dají charakterizovat statusem dospělého a která zároveň ukončila svou vzdělávací dráhu ve formálním vzdělávacím systému. Vzdělávající se dospělý není redukován na žáka nebo studenta, jeho hlavní sociální role jsou ty, jež vyplňuje prací, rodinou a sociálním životem.

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy má celkovou odpovědnost za vzdělávání. V oblastech týkajících se trhu práce spolupracuje s Ministerstvem práce a sociálních věcí. Koordinuje činnost ministerstev, jiných ústředních orgánů státní správy a profesních komor v oblasti systému uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských zemí Evropské unie.

Pokud jde o vzdělávání dospělých organizované školami a poskytující vzdělání definovaného stupně, jsou kompetence Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy analogické jako pro studium denní. Ministerstvo stanoví především obsah, délku a organizaci studia.

Rekvalifikační vzdělávání, určené převážně nezaměstnaným, je řízeno Ministerstvem práce a sociálních věcí prostřednictvím úřadů práce. Mohou je však poskytovat pouze vzdělávací instituce, které mají vzdělávací programy akreditované Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy.

Každý podnik si vzdělávání svých zaměstnanců organizuje a řídí sám. Jak tedy rozdělit takové vzdělávání? Nabízí se několik variant:

- **Základní vzdělávání dospělých:** vzdělávání, které doplňuje to, jež nebylo realizováno v dětství. Vybavuje dospělého jedince elementárními vědomostmi, dovednostmi, které si osvojuje běžná populace dětí v průběhu základní školy (povinné školní docházky). Toto základní vzdělávání dospělých se hojně realizuje v rozvojových zemích Asie, Afriky či Jižní Ameriky, ale také někdy v Evropě – u nás by to mohlo být při základním vzdělávání dospělých negramotných Romů.
- **Pokračovací vzdělávání dospělých:** jedná se o všeobecné nebo odborné vzdělávání, které navazuje na vzdělávání (základní, střední) dosažené jedincem již v předchozím cyklu formálního vzdělávání. V tomto smyslu se používá v české terminologii také termín další vzdělávání.

Další vzdělávání má několik forem a obsahových typů:

- **Další profesní vzdělávání**, realizované nejčastěji jako podnikové vzdělávání, vzdělávání v organizacích, jsou různé podnikové kurzy, školení, instruktáže, rekvalifikační kurzy apod. Tento typ je v současné době ve světě vydatně podporován ze strany zaměstnavatelů, politiků, ekonomů a jiných, jakožto prostředek k zvyšování kvality lidských zdrojů.
- Vedle toho je tu vysoce rozšířený typ vzdělávání dospělých známý v českém prostředí jako **studium nebo vzdělávání při zaměstnání**. Jde především o ucelené vzdělávání, korespondující s určitým stupněm vzdělání ve formálním vzdělávacím systému. Tedy středoškolské vzdělávání při zaměstnání, vyšší odborné vzdělávání při zaměstnání, vysokoškolské vzdělávání při zaměstnání. Může být realizováno v různých formách – jako prezenční, dálkové, večerní, externí, distanční, kombinované. [5]

1.3 Financování školství

Výdaje na vzdělávání v České republice plynou v rozhodující míře z veřejných zdrojů. V souladu se správními kompetencemi je převážná část prostředků státního (centrálního) rozpočtu poskytována prostřednictvím kapitoly Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy. Další prostředky poskytují zřizovatelé škol a školských zařízení, tedy kraje a obce, a to ze svých rozpočtů. Jejich příjmy pocházejí z daní vybíraných většinou centrálně; stanoveným procentem jsou pak přidělovány krajům a obcím.

A co má tedy Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na starosti? Jedná se především o:

- stanovuje základní principy financování škol a školských zařízení,
- předkládá podklady pro sestavení návrhu státního rozpočtu,
- stanoví závazné zásady pro přidělování prostředků,
- přiděluje prostředky školám a školským zařízením, které zřizuje samo nebo které zřizuje církev,
- přiděluje prostřednictvím krajů finanční prostředky institucím, které zřizují kraje a jiní zřizovatelé,

- přiděluje finanční prostředky nad stanovený rozsah školám a školským zařízením všech zřizovatelů, pokud v nich probíhají pokusné či rozvojové programy vyhlášené ministerstvem,
- přiděluje finanční prostředky veřejným a soukromým vysokým školám,
- kontroluje využití přidělených prostředků.

1.3.1 Financování škol a školských zařízení zřizovaných kraji a obcemi

Kapitálové výdaje škol a školských zařízení a provozní výdaje, které nejsou přímými vzdělávacími výdaji, hradí jejich zřizovatelé.

Finanční prostředky na přímé vzdělávací výdaje, tj. zejména na platy učitelů a ostatních pracovníků a na učební pomůcky, hradí Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Tyto prostředky jsou rozdělovány prostřednictvím rozpočtů krajů, a to na základě počtu žáků a stanovených jednotkových výdajů – normativů. Republikové normativy stanoví ministerstvo pro čtyři věkové kategorie odpovídající jednotlivým vzdělávacím úrovním: 3–5, 6–15, 16–18 a 19–21 let. Pátý normativ je stanoven pro děti/žáky umístěné v zařízeních ústavní výchovy.

Krajský úřad stanoví na základě zásad a ukazatelů stanovených ministerstvem krajské normativy přímých vzdělávacích výdajů na jednotku výkonu, tj. na žáka v daném druhu školy a v příslušném vzdělávacím programu. Vychází přitom ze svého dlouhodobého záměru, z náročnosti vzdělávacích programů apod.

Krajské normativy zahrnují i zvýšené výdaje spojené s výukou osob se speciálními vzdělávacími potřebami. Krajský úřad přiděluje objem prostředků (vypočtený vynásobením příslušného krajského normativu počtem žáků) školám a školským zařízením, které zřizuje, a základním školám a mateřským školám, které zřizují obce.

Učebnice (pokud jsou schváleny) a další vzdělávací materiály jsou žákům základních škol poskytovány (zapůjčovány) bezplatně. Na středních školách a na vyšších odborných školách jsou bezplatně zapůjčovány pouze sociálně znevýhodněným žákům.

Všechny školy mohou z vlastní iniciativy využívat na nákup učebnic a didaktických pomůcek i další finanční zdroje (od sponzorů, od budoucích zaměstnavatelů, prostředky z pronájmu místností či sportovišť atd.).

1.3.2 Financování vysokých škol

Veřejné vysoké školy hospodaří s vlastním majetkem, který jim byl svěřen zákonem o vysokých školách v roce 1999. Jejich činnost je však z rozhodující části financována státem přímo. Objem prostředků věnovaných na vysoké školství je každoročně stanovován zákonem o státním rozpočtu. Poměr běžných a kapitálových výdajů je zhruba 75:25. Pravidla pro přidělování prostředků vysokým školám se pozměňují tak, aby umožňovaly ovlivňovat činnost vysokých škol v souladu s prioritami Dlouhodobého záměru pro oblast vysokých škol. Jsou to např. podpora strukturovaného studia, podpora včasného dokončování studia, ovlivňování nárůstu počtu studentů apod.

Výuka je financována prostřednictvím jednotkových nákladů – normativů – stanovených na studenta a od r. 2005 též na absolventa a na nárůst počtu studentů. Studijní programy jsou podle finanční náročnosti poskytované přípravy rozděleny do sedmi skupin oborů s koeficienty náročnosti od 1 do 5,9. Celková dotace je stanovena jako součin základního normativu, popř. normativu na absolventa, které jsou každoročně vyhlášovány ministerstvem, koeficientů finanční náročnosti programů a počtu studentů/absolventů v jednotlivých programech. Do počtu financovaných studentů se započítávají pouze studenti, kteří nepřekročili stanovenou délku studia o více než rok, a nárůst nově přijímaných musí respektovat kontrakty jednotlivých vysokých škol s ministerstvem. Podle uvedených pravidel dostávají vysoké školy přes 80 % všech neinvestičních prostředků. Podle zvláštních pravidel dále dostávají prostředky na výzkum a vývoj a dále prostředky na stravování a ubytování studentů a dotace investiční.

Od září 2005 se příspěvek na ubytování přiděluje přímo dojíždějícím studentům, nikoli kolejím. Od září 2006 byla zavedena sociální stipendia přidělovaná podle příjmových kritérií rodiny studenta.

Příjmy vysokých škol pocházejí z hospodaření s majetkem a z poplatků. Těmi jsou kryty především náklady na přijímací řízení. Platí se též za studium delší než je standardní doba prodloužená o jeden rok, za studium v druhém studijním programu a za studium v cizím jazyce. Vysoké školy mají dále příjmy z programů celoživotního vzdělávání, které nejsou studiem ve smyslu vysokoškolského zákona. Státní vysoké školy jsou financovány svými zřizovateli, tj. Univerzita obrany Ministerstvem obrany a Policejní akademie ČR Ministerstvem vnitra.

1.3.3 Financování soukromých škol

Soukromé školy a školská zařízení dostávají dotaci ze státního rozpočtu prostřednictvím krajů. Dotace je určena na financování neinvestičních výdajů souvisejících s výchovou a vzděláváním a na financování běžných provozních neinvestičních výdajů, které veřejným školám hradí kraj nebo obec jako zřizovatelé. Tyto prostředky jsou přidělovány na základě smlouvy uzavřené s krajským úřadem na příslušný školní rok.

Smlouva konkretizuje vzdělávací činnosti, na něž bude dotace poskytována, jejich rozsah (počet žáků) a procento z normativu. Normativy pro soukromé školy podle jednotlivých oborů a forem vzdělávání, délky provozu a velikosti školy každoročně stanoví Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy na základě zákona o poskytování dotací soukromým školám. Dále jsou stanoveny příplatky na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Investiční výdaje soukromé školy hradí zřizovatel.

Pokud škola splňuje základní podmínky, jimiž jsou zařazení v rejstříku škol a školských zařízení a další administrativní náležitosti smlouvy, vyúčtování předchozí dotace, poskytnutí výročních zpráv o činnosti a o hospodaření školy a informace o jejich projednání, dostává škola dotaci v základní výši. Pokud splňuje další soubor podmínek, může krajskému úřadu předložit žádost o uzavření smlouvy na dotaci zvýšenou.

Podmínkami zvýšené dotace jsou: škola pobírala základní dotaci alespoň jeden rok, poslední hodnocení školy Českou školní inspekcí je průměrné nebo lepší, škola je obecně prospěšnou společností nebo školskou právnickou osobou nebo (v případě jiné právní formy) se zaváže vynakládat celý svůj zisk na vzdělávání a běžný provoz.

Dotace se poskytuje ve výši součinu smlouvou stanoveného procentního podílu normativu a skutečného počtu žáků v příslušném školním roce. MŠMT tyto prostředky čtvrtletně převádí z účtu ministerstva krajským úřadům, které je přidělují jednotlivým školám. Soukromé školy zpravidla vybírají školné, jehož výše závisí jak na náročnosti oboru a na technickém vybavení škol, tak na ekonomické situaci v jednotlivých oblastech (existuje např. výrazný rozdíl v úrovni školného mezi Prahou a zbytkem země).

Církevní školy a školská zařízení jsou financovány přímo MŠMT podle stejných normativů jako školy soukromé, poskytovaná dotace tedy nezahrnuje prostředky k péči o majetek, který je ve vlastnictví zřizovatele. Oproti školám soukromým dostávají některé církevní školy a školská zařízení (např. mateřské školy) zvýšenou část normativu určenou na pro-

vozní výdaje. MŠMT tyto prostředky rozepisuje přímo na jednotlivé školy a čtvrtletně je převádí ze svého účtu školám.

Církevní školy také mohou vybírat školné, zpravidla tak však nečiní. [6]

2 EVROPSKÁ UNIE

Česká republika vstoupila do Evropské unie v roce 2004 a tím se jí otevřela možnost čerpání finančních prostředků ze strukturálních fondů. V rámci programovacího období 2007 - 2013 se nám nabízí možnost využít peněz z fondů EU přes 26,5 mld. euro, což je přibližně 750 mld. Kč.

V současné době je v Evropské unii 27 států Evropy. Vznikala postupně a to po druhé světové válce. Evropská unie vznikla z Evropského společenství v roce 1993 na základě Smlouvy o Evropské unii, známější jako Maastrichtská smlouva.

Evropská unie má však jen ty pravomoci, které jí byly svěřeny jednotlivými členskými státy, nelze tedy hovořit o EU jako o federaci.

Cílem unie je vytvoření společného trhu a hospodářské a měnové unie, podpora rozvoje a růstu hospodářství, zaměstnanosti, konkurenceschopnosti a zlepšování životní úrovně a kvality životního prostředí. K zabezpečení těchto cílů slouží čtyři základní svobody vnitřního trhu: volný pohyb zboží, osob, služeb a kapitálu, a dále společné politiky EU například v oblastech hospodářské soutěže, měnové unie, společné obchodní politiky a zemědělství.

2.1 Rozpočet Evropské unie

Celkové finanční prostředky v rozpočtu na rok 2009 činí 133,8 miliard Eur v prostředcích na závazky. V porovnání s rokem 2008 to odpovídá nárůstu ve výši 2,5 %. Nadále je k dispozici rezerva ve výši 3,2 miliard EUR v rámci výdajového stropu finančního rámce. V prostředcích na platby je rozpočet na rok 2009 stanoven na 116,1 miliard Eur. Z následujícího obrázku jde krásně poznat, jak se bude rozpočet Evropské unie vyvíjet dál.

Za současné hospodářské situace je zapotřebí důsledně plnit doplňkové cíle v oblasti ***konkurenceschopnosti a soudržnosti na podporu růstu a zaměstnanosti***, a proto největší podíl rozpočtu – 45 %, respektive 60,2 miliard EUR – bude věnován na plnění těchto cílů.

Částka 56,1 miliard EUR bude určena na ***ochranu přírodních zdrojů Unie a hospodaření s nimi***, přičemž se klade větší důraz na řešení environmentálních problémů prostřednictvím programu Life+ a podporuje se trvale udržitelný rozvoj venkova.

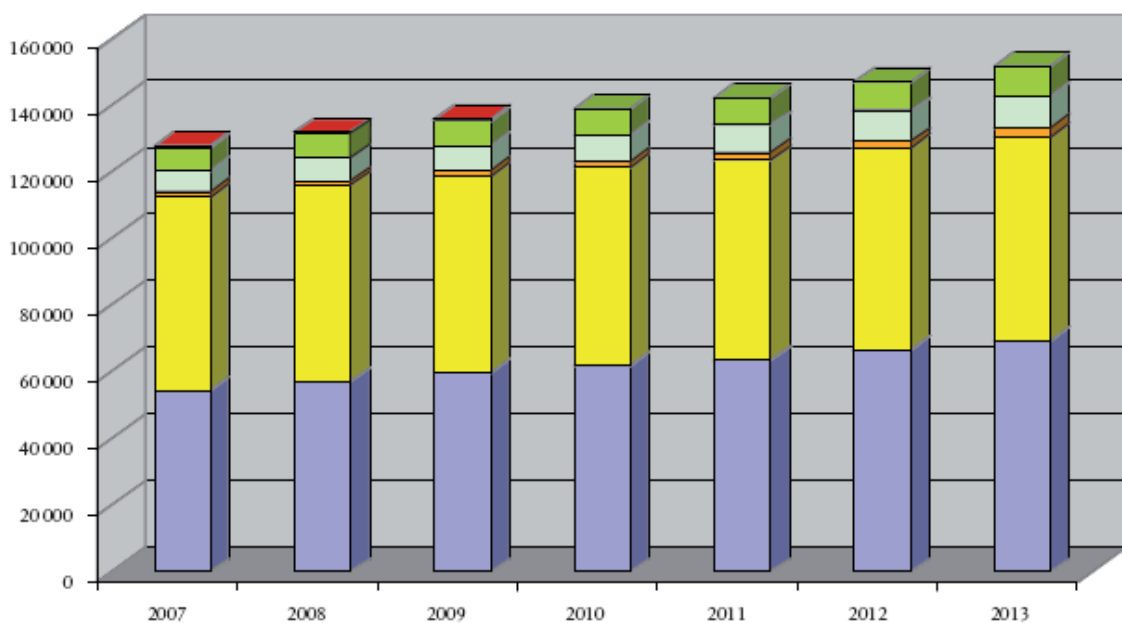
Evropská unie hodlá vedle podpory hospodářského rozvoje a ochrany přírodních zdrojů reagovat také na obavy občanů v oblasti ***svobody, bezpečnosti a práva***. Pro tyto účely bude

v rozpočtu na rok 2009 k dispozici 863,9 milionu EUR a dalších 651,0 milionů EUR bude určeno na programy týkající se **občanství**, jako např. podporu mládeže a kultury.

Evropská unie si zachová svou ústřední **úlohu globálního partnera** a rozpočet na vnější akce se zvýší o 7,3 % na 8,1 miliard EUR. Klíčovými prvky zahraniční politiky EU jsou i nadále podpora mírového procesu na Blízkém východě a posilování stability v Kosovu.

Náklady související s administrativou všech orgánů Evropské unie představují celkem 7,7 miliard EUR. [7]

Pro lepší znázornění rozpočtu EU jsou následující obrázky, které znázorňují vývoj rozpočtu od roku 2007 až po rok 2013.

Obr. 2 Víceletý finanční rámec v běžných cenách

Zdroj: [7]

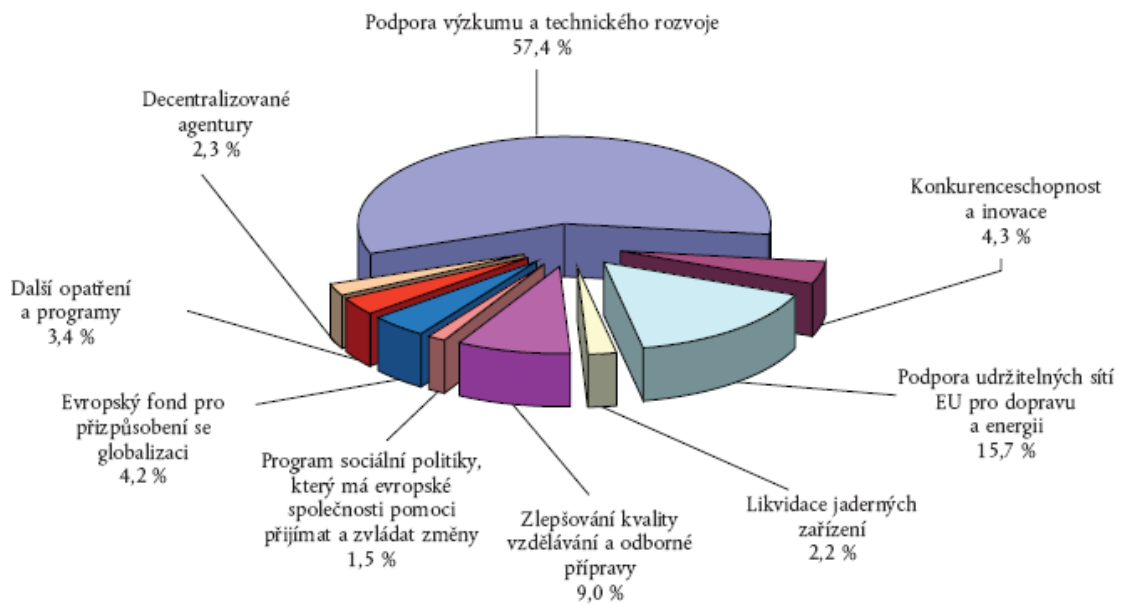
(v mil. EUR, v běžných cenách)

POLOŽKY ZÁVAZKŮ	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Celkem 2007-2013
1. UDRŽITELNÝ RŮST	53 979	57 653	59 700	61 782	63 638	66 628	69 621	433 001
Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost	8 918	10 386	11 272	12 388	12 987	14 203	15 433	85 587
Soudržnost pro růst a zaměstnanost	45 061	47 267	48 428	49 394	50 651	52 425	54 188	347 414
2. OCHRANA PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ A SPRÁVNÉ HOSPODAŘENÍ S NIMI	55 143	59 193	59 639	60 113	60 338	60 810	61 289	416 525
Z toho: Výdaje související s trhem a přímé platby	45 759	46 217	46 679	47 146	47 617	48 093	48 574	330 085
3. OBČANSTVÍ, SVOBODA, BEZPEČNOST A PRAVO	1 273	1 362	1 523	1 693	1 889	2 105	2 376	12 221
Svoboda, bezpečnost a právo	637	747	872	1 025	1 206	1 406	1 661	7 554
Občanství	636	615	651	668	683	699	715	4 667
4. EU JAKO GLOBÁLNÍ PARTNER	6 578	7 002	7 440	7 893	8 430	8 997	9 595	55 935
5. ADMINISTRATIVA (†)	7 039	7 380	7 699	8 008	8 334	8 670	9 095	56 225
6. KOMPENZACE/VYROVNÁVACÍ PLATBY	445	207	210					862
POLOŽKY ZÁVAZKŮ CELKEM	124 457	132 797	136 211	139 489	142 629	147 210	151 976	974 769
jako procento HND	1,04 %	1,06 %	1,04 %	1,02 %	1,00 %	0,99 %	0,98 %	1,02 %
POLOŽKY PLATEB CELKEM	122 190	129 681	123 858	133 505	133 452	140 200	142 408	925 294
jako procento HND	1,02 %	1,03 %	0,94 %	0,97 %	0,93 %	0,94 %	0,91 %	0,96 %
Dostupná rezerva	0,22 %	0,21 %	0,30 %	0,27 %	0,31 %	0,30 %	0,33 %	0,28 %
Strop vlastních zdrojů jako procento HND	1,24 %	1,24 %	1,24 %	1,24 %	1,24 %	1,24 %	1,24 %	1,24 %
†) Výdaje na důchody, které jsou zahrnuty v limitu tohoto okruhu, jsou vypočítány bez příspěvků zaměstnanců do systému důchodového zabezpečení, do maximální výše 500 mil. EUR v cenách roku 2004 na období let 2007 až 2013.								

Obr. 3 Číselný víceletý finanční rámec rozpočtu v běžných cenách

Zdroj: [7]

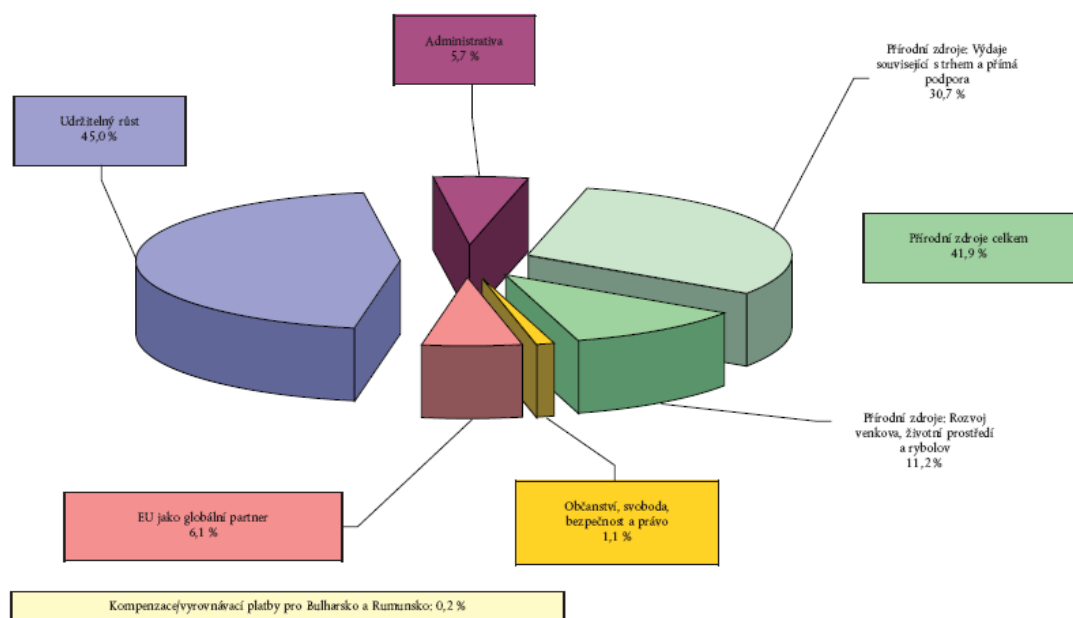
Protože v současné době, kdy je hospodářská krize, mohou organizace, firmy ale také i školy využít prostředků z oblasti právě konkurenceschopnosti a soudržnosti na podporu růstu v zaměstnanosti. Firmy a organizace mohou využít právě těchto možností. Následující obrázek ukazuje rozdělení finančních prostředků pro konkurenceschopnost a soudržnost na podporu růstu a zaměstnanosti.

Obr. 4. Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost

Zdroj: [7]

Další obrázek znázorňuje údaje, které se týkají okruhů finančního rámce v položkách závazků.

Obr. 5. Číselné údaje podle okruhů finančního rámce v položkách závazků (souhrn)

Zdroj: [7]

2.2 Jak nám pomáhá regionální politika

Jednou ze základních a významných politik Evropské unie je regionální politika. Co si pod tímto pojmem představit? Být členem silného nadnárodního seskupení přináší řadu výhod, ale také i několik negativních stránek, které je nutné minimalizovat a odstraňovat pomocí různých nástrojů. Přestože je Evropská unie jednou z nejbohatších částí světa, *existují mezi jejími regiony nápadné rozdíly*. Proto je zde regionální politika Evropské unie, jejímž základním principem je snaha *zamezit vzniku a zvětšování* těchto *nepoměrů*, které vedou ke snižování dynamiky rozvoje starého kontinentu. *Regionální politika Evropské unie prosazuje princip solidarity a soudržnosti*, a to jak ke svým stávajícím, tak k přistupujícím členům. Na regionální politiku jde více než třetina rozpočtu Evropské unie.

Regionální politika EU patří mezi tzv. komunitární neboli koordinované politiky. To znamená, že její těžiště a naplňování spočívá v členských státech, zatímco orgány Evropské unie dbají na její koordinaci a správné provádění. Cíle a priority regionální politiky Evropské unie se mění s vývojem Společenství a jsou definovány vždy nově na nadcházející programovací období. Podstatou cílů je to, že vždy reagují a jsou zaměřeny na nejzávažnější problémy členských států a přistupujících zemí. *Pomoc regionální politiky je zaměřena na regiony, které jsou hospodářsky slabé, zaostávající v ekonomických ukazatelích, na regiony se sociálními problémy a poškozeným životním prostředím.* [8]

2.3 Fondy Evropské unie

Fondy Evropské unie zahrnují širokou škálu nástrojů finanční a technické pomoci. Slouží především k podpoře hospodářského růstu členských států, zlepšování vzdělanosti a jejich obyvatel a snižování sociálních nerovností. Některé nástroje také pomáhají kandidátských zemím při přípravě na jejich vstup do Evropské unie.

2.3.1 Strukturální fondy Evropské unie

Jádro regionální a strukturální politiky EU tvoří strukturální fondy. Ty se přímo zaměřují na snižování rozdílů mezi regiony členských států a snižování zaostalosti nejvíce znevýhodněných regionů nebo ostrovů, včetně venkovských oblastí. Peníze ze strukturálních fondů jsou čerpány v rámci několikaletých cyklů.

Regionální politika Evropské unie prodělala od svého vzniku řadu změn, které měly dopad na stanovení priority a cíle. Pro období 2007 – 2013 je hlavním zájmem větší sociální a ekonomický růst a vytvoření více pracovních míst pro všechny regiony a obce Evropské unie. Regionální rozvoj je v současnosti postaven na třech cílech – *konvence, regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost a evropská územní spolupráce*.

- Cíl Konvence – smyslem tohoto cíle je zlepšování podmínek a podpora aktivit, které povedou ke sbližování nejméně rozvinutých členských států a regionů Evropské unie, tj. oblastí, jejichž hrubý domácí produkt (HDP) je menší než 75 % průměru Evropské unie (zde spadá celá Česká republika s výjimkou hlavního města Prahy).
 - Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost – smyslem tohoto cíle je pokračování v posilování konkurenceschopnosti a přitažlivosti regionů pomocí inovačních projektů, zlepšování životního prostředí a posilování zaměstnanosti, například prostřednictvím investic do lidských zdrojů. Jedná se o regiony, jejichž HDP převyšuje 75 % poměru Evropské unie (v České republice se jedná pouze o region hlavní město Praha).
 - Cíl Evropská územní spolupráce – smyslem je posilování přeshraniční, meziregionální a nadnárodní spolupráce prostřednictvím společných místních a regionálních iniciativ, také však podpora výzkumu a výměna zkušeností mezi regiony a jednotlivými členskými zeměmi navzájem (zde spadá celá Česká republika, včetně Prahy).
- [8]

2.3.2 Evropský fond pro regionální rozvoj

Evropský fond pro regionální rozvoj je nedůležitější, a objemem peněz i největším ze strukturálních fondů. Zaměřuje se na modernizaci a posilování hospodářství.

2.3.3 Evropský sociální fond

Evropský sociální fond podporuje aktivity v oblastech zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů (např. rekvalifikace, vzdělání). Svých cílů dosahuje například posilováním sociálních programů členských států EU (především dlouhodobých programů jako aktivní podpora zaměstnanosti nebo znovu začleňování dlouhodobě nezaměstnaných), pomáháním rizikovým skupinám obyvatel (mladí nezaměstnaní, zdravotně postižení), podporu rovných příležitostí na trhu práce a zlepšováním mobility pracovních sil v rámci Evropské unie.

2.3.4 Fond soudržnosti

Fond soudržnosti, jinak také Kohezní fond, byl založen v roce 1993 k poskytování pomoci vybraným zemím Evropské unie. Oproti strukturálním fondům je jeho pomoc určena na přímé financování konkrétních velkých projektů v oblasti životního prostředí, rozvoje dopravy (transevropské dopravní sítě, podpora veřejné dopravy), nově i v oblasti energetické účinnosti a obnovitelných zdrojů energie.

2.3.5 Evropský zemědělský fond

Pro nové programovací období 2007 – 2013 byl na podporu rozvoje venkova jako součásti společné zemědělské politiky EU vytvořen finanční nástroj – Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova. Ten nahradil činnost Evropského zemědělského podpůrného a záručního fondu, který do konce předešlého programovacího období patřil mezi strukturální fondy Evropské unie. Prostředky z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova slouží k zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, potravinářství a lesnictví. Podpořeny budou environmentální projekty, nově vznikající podniky na venkově apod. Evropská unie klade neustále větší důraz na tzv. multifunkční zemědělství, jehož významnou součástí je orientace na nepotravinářské využití zemědělské produkce a politika rozvoje venkova.

2.3.6 Evropský rybářský fond

Evropský rybářský fond nahrazuje v novém programovacím období 2007 – 2013 dosavadní Finanční nástroj na podporu rybolovu, a stává se tak novým nástrojem společné rybářské politiky EU. Hlavním cílem nového fondu je zajištění trvale udržitelného rozvoje evropského rybolovu a akvakultury. Tento fond podporuje projekty vedoucí k vyšší konkurenceschopnosti na jedné straně a k ochraně a zlepšování životního prostředí na straně druhé. Z tohoto fondu jsou financovány aktivity týkající se mořského i vnitrozemského rybolovu.

2.3.7 Evropský fond solidarity

Tento fond byl založen po záplavách, které v srpnu 2002 zpustošily střední Evropu. Jeho pravomoc je tudíž určena členskými i přistupujícími státy, které jsou postiženy velkou přírodní katastrofou. Úkolem Evropského fondu solidarity je poskytnutí rychlé a flexibilní finanční pomoci, ale také preventivní opatření proti těmto přírodním katastrofám.

2.4 Jak fungují programy fondů Evropské unie v České republice

Členské země Evropské unie mohou využívat zdroje evropských fondů pouze na základě vypracovaných a schválených operačních programů, které se vždy nově připravují pro každé programovací období. Při čerpání finanční podpory fondů EU je odpovědnost za řízení a správné využívání těchto peněz přesunuta na bedra členského státu. Ten zřizuje další instituce a orgány, které se zabývají jednotlivými činnostmi nezbytnými k tomu, aby se peníze z fondů dostaly i příjemcům podpory, tedy k samostatným realizátorům projektů.

2.4.1 Co je to operační program

Operační program (dále jen OP) je základním strategickým dokumentem finanční a technické podpory pro konkrétní tématickou oblast (např. zaměstnanost a sociální věci), nebo konkrétní region soudržnosti (např. Moravskoslezsko), který zpracovávají členské země Evropské unie. V OP jsou podobně popsány cíle a priority, které chce členská země v dané oblasti dosáhnout v aktuálním programovacím období. Tady najdeme popis typových aktivit, na které je možné čerpat prostředky ze strukturálních fondů.

Pro využití zdrojů fondu Evropské unie v letech 2007 – 2013 bylo v České republice celkem 24 operačních programů, které se dále dělí na tematické a regionální (Cíl Konvence), program pro Prahu (Cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost) a programy spadající pod Cíl Evropské územní spolupráce.

2.4.2 Účel a obsah operačních programů

Realizace politiky hospodářské a sociální soudržnosti se řídí *principem programování*, kdy projekty nejsou k financování vybírány nahodile, ale podle toho, zda pomáhají odstraňovat problémy identifikované ve strategických dokumentech. Zárukou tohoto přístupu jsou operační programy s prioritními osami, sledujícími záměry politiky soudržnosti. Prospívá se tím ekonomice a společnosti v konkrétním regionu a zároveň i na celoevropské úrovni. Operační programy mají následující strukturu:

- úvod,
- zdůvodnění potřebnosti programu (analýza současné sociální a ekonomické situace v dané oblasti),

- popis strategie zvolené k odstranění identifikovaných problémů, definice cílů operačního programu, vazba na ostatní operační programy, vztah k horizontálním tématům,
- konkretizace zaměření operačního programu (prioritní osy, oblasti podpory, typy projektů realizovatelných v rámci dané oblasti podpory, vymezení příjemců podpory, monitorovací indikátory apod.),
- finanční zajištění programu, rozdělení prostředků mezi jednotlivé prioritní osy,
- popis řízení operačního programu (role institucí zapojených do řízení programu, způsob monitorování, hodnocení, kontrola, publicita),
- přílohy. [8]

2.4.3 Operační programy z Evropského sociálního fondu Evropské unie

V období let 2007 – 2013 může Česká republika využívat prostředků Evropského sociálního fondu prostřednictvím tří operačních programů.

A o které operační programy se jedná? Jedná se o: Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost, Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost a Operační program Praha – Adaptabilita.

- **Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost** je zaměřený na snižování nezaměstnanosti prostřednictvím aktivní politiky na trhu práce, profesního vzdělávání, dále na začleňování sociálně vyloučených obyvatel zpět do společnosti, zvyšování kvality veřejné správy a mezinárodní spolupráci v uvedených oblastech.
- **Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost** je víceletým tematickým programem Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR, v jehož rámci je možné v programovacím období 2007-2013 čerpat finanční prostředky z Evropského sociálního fondu (ESF), jednoho ze strukturálních fondů Evropské unie (EU). Tento program se zaměřuje na oblast rozvoje lidských zdrojů prostřednictvím vzdělávání ve všech jeho rozmanitých formách s důrazem na komplexní systém celoživotního učení, utváření vhodného prostředí pro výzkumné, vývojové a inovační aktivity a stimulace spolupráce participujících subjektů.
- **Operační program Praha – Adaptabilita** cílem je zvýšení konkurenceschopnosti Prahy posílením adaptability a výkonnosti lidských zdrojů a zlepšením přístupu k zaměstnání pro všechny. Zaměřuje se na vzdělávání a boj proti sociálnímu vyloučení. Tento program je platný pouze pro území hlavního města Prahy. [9]

2.4.4 Co jsou regiony soudržnosti

Regiony soudržnosti jsou v oblasti regionální politiky základními statistickými jednotkami pro výpočet ukazatele Hrubý domácí produkt/obyvatele, na základě kterého je přidělena podpora ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti. Jsou jimi regiony na úrovni NUTS II (NUTS = klasifikace územních statistických jednotek), které byly v České republice pojmenovány jako sdružené kraje. V programovacím období 2007 – 2013 má každý region soudržnosti historicky poprvé svůj vlastní Regionální operační program, který je úzce zaměřen na řešení problémů daného regionu. [8]

Obr. 6. Mapa České republiky s vyznačením regionů soudržnosti

Zdroj: [8]

3 DOTAZNÍK

Písemné dotazování je jednou z nejstarších technik marketingového výzkumu – první dotazníky byly sestavovány již v letech 1920 – 1930. [10]

Dotazník obsahuje souhrn otázek zaměřených na získání konkrétních informací, kdy respondent odpovídá písemně na otázky tištěného formuláře. V marketingovém výzkumu se používají dotazníky k mnoha různým činnostem v terénu a stávají se jednou z nejužívanějších technik sběru dat pro účely hodnocení a v mnoha případech je používán jako základní (a někdy dokonce jako jediný) zdroj informací.

Prostřednictvím dotazníků můžeme získat poměrně levně a v krátkém čase velké množství informací od velkého počtu respondentů, kteří mohou být prostorově rozptýleni. Dotazníky mají také různé nevýhody, například, jejich nízká návratnost, časté nevyplněné otázky, nejistota v tom, kdo dotazník ve skutečnosti vyplňoval a samozřejmě určité nároky na toho, kdo dotazník sestavuje, jakož i na toho, kdo jej vyhodnocuje. [11]

3.1 Tvorba dotazníku

Základní podmínkou při tvorbě je správný návrh formuláře. Otázky by měly odrážet záměry a cíle ankety. Dotazník musí obsahovat otázky, které se přímo dotýkají tohoto problému. Dotazník je více než soubor otázek!

Co všechno ovlivňuje úroveň dotazníků? Jedná se především o následující krátký seznam, který obsahuje:

- ***zjišťovací údaje*** – v nich by měl být obsažen cíl dotazování, odpovídající koncepci plánu,
- ***obsah otázek*** – otázky by měly být sestaveny tak, aby respondent porozuměl otázce, byl na ni schopen odpovědět a byl i ochotný odpovědět,
- ***typy otázek***
 - otevřené,
 - uzavřené,
 - škály – vyjadřují postoj respondentů, umožňují převod kvalitativních informací na kvantitativní,
- ***formulace otázek,***
- ***struktura dotazníku,***
- ***forma dotazníku,***

➤ *testování dotazníku*

- formální stránka,
- formulace otázek,
- zpracování a analýza údajů.

3.2 Zásady pro formulaci otázek

Pro formulaci otázek nám mohou pomoci jednoduché body, kterými se můžeme řídit. Jedná se například o:

- *jednoduchý jazyk* – otázku musí pochopit všichni respondenti, bez ohledu na vzdělání,
- *používat známý slovník* – při šetření zaměřeném na obecnou veřejnost je nutno vyloučit odborné termíny,
- *jasnost, konkrétnost otázek* – otázky mají být krátké a konkrétní,
- *jednoznačnost používaných výrazů* – prozkoumat, zda klíčová slova v otázkách nemohou mít různý význam,
- *neslučovat více témat do jedné otázky* – uplatňuje-li se v otázkách spojka „a“, bude výhodnější rozdělit otázku na dvě,
- *vyloučit sugestivní otázky* – tato otázka již navrhuje nebo v sobě obsahuje určitou odpověď, není neutrální,
- *vyloučit zavádějící otázky* – favorizují určitý typ odpovědi,
- *vyloučit nepříjemné otázky* – otázky by neměly být příliš osobní,
- *vyloučit odhady* – otázku formulovat tak, aby respondent nemusel odhadovat.

3.3 Otevřené otázky

Jde o standardizované otázky s nestandardizovanými odpověďmi. Výhodou je širší možnost odpovědí, respondent není frustrován omezeným výběrem. Otevřené otázky jsou vhodné tam, kde nelze všechny možné odpovědi předvídat.

Na druhou stranu mohou být problémy s interpretací. Navíc dotazování, zpracování i analýza otevřených otázek jsou časově náročné a zvyšují náklady. Odpovědi mohou být těžko zaznamatelné. Tento typ otázek je nevhodný u písemného dotazování, protože dotazovaným se nechce vypisovat dlouhé odpovědi.

3.4 Uzavřené otázky

Odpovědi i otázky jsou standardizovány, to znamená, že k otázce jsou uvedeny možné odpovědi, z nichž dotazovaný zatrhává ty, které odpovídají jeho názoru či postoji.

Uzavřené otázky jsou vhodné u dotazů, na něž lze specifikovat všechny možné odpovědi. Pro zvýšení účelnosti je vhodné je doplnit otevřenou otázkou, kde mohou respondenti uvádět neočekávané odpovědi. Příprava otázek může být značně obtížná, proto je vhodné nejdříve vybrat vzorek respondentů a vycházet z jejich odpovědí.

3.5 Otázky ve vztahu k obsahu

Přímé otázky jsou takové otázky, ve kterých je účel dotazu zřejmý. Při přímém kladení otázek neskrýváme před respondentem skutečný smysl dotazu, naopak se snažíme, aby respondent smyslu dotazování co nejlépe porozuměl a v souladu s tím formuloval svou odpověď. Dotazovaný ví, na co je tázán a vědomě na smysl dotazu odpovídá.

Nepřímé dotazy vycházejí ze zadání skupiny otázek, zpravidla nestrukturovaných, které podněcují fantazii tím, že připouštějí různorodou množinu výkladů. Z volby určitého typu výkladu usuzujeme na strukturu osobnosti. Nepřímé dotazování využívá psychologických poznatků o tom, jakým způsobem lidé vyjadřují své postoje, hodnotící soudy, pociťované sociální vztahy.

3.6 Struktura dotazníku

Struktura dotazníku může být zpravidla tvořena následujícími dílčími celky, které jsou:

- *úvodní otázky* (měly by být snadné a pro dotazovaného zajímavé),
- *filtrační otázky* (zjišťují, zda je respondent tím správným typem pro požadované informace),
- *zahřívací otázky* (jsou obecného charakteru, zaměřují se na vybavování z paměti,
- *specifikované otázky* (zjišťují požadované informace nezbytné k objasnění zkoumaného problému),
- *identifikační otázky* (charakteristiky respondenta).

Může se stát, že identifikační otázka (věk, pohlaví, atd.) mohou patřit k filtračním otázkám, a tady mohou být uvedeny ve druhém celku. [10]

3.7 Forma dotazníku

Dotazník, který vyplňuje respondent, musí vyhovět řadě požadavků. Jedny z nejdůležitějších jsou:

- dotazník by měl být vzhledově atraktivní; kvalitní papír a kvalitní tisk může příznivě ovlivnit kooperaci respondenta,
- otázky v dotazníku musí být uspořádány přehledně,
- při použití otevřených otázek musí být dost prostoru pro záznam odpovědi respondenta,
- je-li v dotazníku vzorec přeskakování otázek, musí instrukce jasně vyjadřovat, jak má respondent postupovat. [10]

Vytvořit jasný, jednoduchý, krátký a srozumitelný dotazník, který nám zajistí potřebné informace, není jednoduché. Tuto techniku hodnocení bychom tedy neměli brát jako tu nejjednodušší a proto užívanou takřka automaticky. Je dobré ji doplnit ještě nějakou jinou technikou, která vykompenzuje její nedostatky. [11]

II ANALYTICKÁ ČÁST

4 OBCHODNÍ AKADEMIE TOMÁŠE BATI A VYŠŠÍ ODBORNÁ ŠKOLA EKONOMICKÁ ZLÍN

Obchodní akademie Tomáše Bati je nejstarší střední školou ve Zlíně. Její historie sahá do 30. let a na jejím počátku stojí obchodní kurzy, které se realizovaly v rámci Baťovy školy práce. Naše škola za dobu své existence vychovala téměř 12 000 absolventů, kteří nacházejí uplatnění nejen v malých a středních podnicích, ale i ve velkých akciových společnostech, peněžních ústavech, službách, veřejné správě apod.

V současné době OA T. Bati a VOŠE Zlín poskytuje střední odborné vzdělání zakončené maturitou, vyšší odborné vzdělání zakončené absolutoriem a vysokoškolské bakalářské studium zakončené státní bakalářskou zkouškou. [12]

Obr. 7 Logo OA T. Bati a VOŠE Zlín

Zdroj: [12]

Obr. 8 Budova OA T. Bati a VOŠE Zlín

Zdroj: [12]

4.1 Základní informace o škole

Název školy:	Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín
Adresa školy:	náměstí T. G. Masaryka 3669, 761 57 Zlín
Právní forma:	příspěvková organizace
Zřizovatel:	Zlínský kraj se sídlem ve Zlíně třída T. Bati 21, 761 90 Zlín
Ředitel školy:	PaedDr. Josef Rydlo
Zástupkyně ředitele školy:	Ing. Ivana Londová (zástupce statutárního orgánu)
Zástupkyně ředitele školy:	Ing. Alena Sýkorová (zástupkyně pro sekundární vzdělávání) [13]

4.2 Historie školy

Obchodní akademie Tomáše Bati je jednou z nejstarších středních škol ve Zlíně. Její historie sahá do 30. let a na jejím počátku stojí obchodní kurzy, které se realizovaly v rámci Baťovy školy práce. V roce 1933 byla ve Zlíně zřízena pobočka OA v Uherském Hradišti a v roce 1937 ministerským výnosem samostatná škola s názvem Obchodní akademie Tomáše Bati pro zahraniční obchod ve Zlíně.

Perzekuce žáků a učitelů v období okupace vyvrcholila v roce 1944 úplným zavřením školy. V poválečném období prošla škola několika významnými etapami od naprostého nepochopení a podceňování obchodního školství až po určité oživení koncem 60. let.

Měnil se i název: nejprve Vyšší hospodářská škola, pak Střední ekonomická škola ve Zlíně (Gottwaldově). Prostorové podmínky se zlepšily přístavbou nové budovy koncem 80. let.

V roce 1991 se škola vrátila k názvu Obchodní akademie a na základě zřizovací listiny se stává samostatným právním subjektem. Využívá možnosti profilování školy z hlediska regionálních potřeb, zavádí řadu volitelných předmětů a začíná se specializovat na tři základní zaměření - marketing, finance a administrativu. Ve stejném roce vznikl na naší škole Projekt vyššího studia jako nové úrovně vzdělání v České republice a v září 1992 nastoupili do tohoto studia první žáci.

Významným mezníkem je rok 1993, kdy na základě iniciativy školy a jejich bývalých absolventů se jí rozhodnutím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ze dne 28. září 1993 vrací původní, byť zkrácený název „Obchodní akademie Tomáše Bati Zlín“.

Naše škola za dobu své existence vychovala téměř 12 000 absolventů, kteří nacházejí uplatnění nejen v malých a středních podnicích, ale i ve velkých akciových společnostech, peněžních ústavech, službách, veřejné správě apod. [14]

Vyšší odborná škola ekonomická Zlín patří mezi prvních 12 škol, které ve spolupráci s holandskými vysokými školami byly u vzniku tohoto odborného studia v ČR. Celkový projekt vznikl v úzké spolupráci s nizozemskou školou v Eidhovenu. Rovněž byly využity zkušenosti z obdobných typů škol z celé řady dalších států. [15]

Dlouholetá tradice školy ve výuce odborných ekonomických předmětů, možnosti zahraničních stáží a praxe ve Velké Británii, Nizozemí a Francii a odpovídající vybavení zajistily vysokou odbornou úroveň výuky. Škola byla oceněna udělením Certifikátu vysoké kvality na základě velmi náročného a podrobného hodnocení celkové činnosti školy nezávis-

lou odbornou komisí. V roce 1997 byla zahájena výuka oboru Obuvnická technologie, její odbornou část zajišťuje škola ve spolupráci s SPŠ kožařskou ve Zlíně.

Kvalita výuky, personální obsazení školy a její materiální vybavení umožnily podat žádost o akreditaci bakalářských studií. Ministerstvo školství na základě doporučení Akreditační komise vlády ČR schválilo předložený návrh, takže od akademického roku 2000/2001 poskytuje škola na základě Dohody o spolupráci s Univerzitou T. Bati ve Zlíně vysokoškolské vzdělání v profesních bakalářských studijních programech.

Přijetí studenti jsou studenty Univerzity T. Bati, Fakulty managementu a ekonomiky. Výuka probíhá na Vyšší odborné škole ekonomické ve Zlíně. Vedou ji jednak pedagogové této školy, případně pedagogové Univerzity Tomáše Bati.

Studenti mají k dispozici knihovnu a informační centrum s 13 000 svazky odborné literatury, řadou domácích i zahraničních odborných časopisů a novin, volný přístup k počítačům a Internetu, studovnu, tělocvičnu a školní bufet. Ubytování a stravování pro studenty dojíždějící je zajištěno.

Nebývá obvyklé, aby jiný právní subjekt, než je vysoká škola, nabízel vysokoškolské vzdělání. V našem případě tato možnost existuje.

Bakalářské studijní programy, které škola poskytuje, jsou profesně zaměřeny především na přípravu k výkonu povolání tak, aby se student po skončení studia státní závěrečnou zkouškou co nejrychleji adaptoval v zaměstnání. Samozřejmě, že absolvování bakalářských programů nevyklučuje případné další pokračování v magisterském studiu po absolvování přijímacího řízení na zvolené vysoké škole. [16]

4.3 Zaměření školy

Obchodní akademie nabízí čtyřleté studium, ukončené maturitní zkouškou. V oblasti odborného vzdělání získají žáci potřebné znalosti z ekonomiky, managementu, účetnictví, daňové agendy, financování, marketingu, bankovníctví a dalších oborů a osvojí si zásady podnikání. Mimořádná péče je věnována využití počítačů.

Obchodní akademie Tomáše Bati však není školou specializovanou pouze na ekonomické předměty, ale poskytuje úplné středoškolské vzdělání. Namísto rané specializace, která by omezovala žáky ve volbě dalšího povolání, jsou v učebních plánech posíleny všeobecně vzdělávací předměty. V dnešní době má nezastupitelný význam kvalitní výuka dvou světových jazyků, při které je důraz kladen zejména na bezvadné komunikativní schopnosti.

Maturanti proto nejsou při volbě oboru dalšího studia nebo profese omezeni jen na ekonomickou sféru. O tom svědčí jejich velká úspěšnost jak v přijímacích řízeních na vysoké školy, tak i v praktickém životě.

Vzhledem k tomu, že v České republice je trvalý převis poptávky po vzdělání na vysokých školách, mají absolventi Obchodní akademie Tomáše Bati jednu významnou a velmi zajímavou výhodu. Mohou pokračovat zde – v důvěrném prostředí – v dalším studiu. Podle svých potřeb a schopností si po maturitě mohou volit mezi vyšším odborným nebo bakalářským studiem.

Vyšší odborné studium se také realizuje na Obchodní akademii. Absolventi vyšší odborné školy ekonomické jsou připravováni pro kvalifikovaný výkon v náročných odborných činnostech. Vyšší odborné vzdělání zahrnuje část všeobecnou, dále odbornou erudici specifickou pro příslušný obor a také řízenou praktickou přípravu. Důraz je kladen spíše na aplikační stránku studia, i když teoretický základ, nutný pro celkovou orientaci v ekonomickém prostředí a k pochopení potřebných vztahů a souvislostí, je samozřejmostí.

Studium se ukončuje absolutoriem, které se skládá z teoretické zkoušky z odborných předmětů, zkoušky z cizího jazyka, z absolventské práce a její obhajoby. Absolventi obdrží diplom a titul „diplomovaný specialista“.

Bakalářské studium je na škole realizováno od akademického roku 2000/2001. Studijní program bakalářského studia je ve srovnání s jinými vysokými školami ekonomického směru více profesně zaměřen. Vyjadřuje diverzifikaci nabídky studijních programů vycházejících z poptávky na trhu práce. Profil absolventa bakalářského studijního programu předpokládá jeho rychlou adaptabilitu při nástupu do praxe. Proto je zaměřen na hlavní kompetence vysokoškolského studenta nejen s ohledem na potřeby praxe, ale i na zapojení české ekonomiky do evropských struktur. Je tedy samozřejmé, že výuce cizích jazyků je věnován velký prostor – až 20% výukového času a také závěrečná státní zkouška probíhá z části v cizím jazyce. Po úspěšné bakalářské zkoušce je absolventům udělen titul „bakalář“. [17]

4.4 Financování OA T. Bati a VOŠE Zlín

Obchodní akademie Tomáše Bati a Vyšší odborná škola ekonomická Zlín je součástí neziskového sektoru. Patří mezi příspěvkové organizace, které upravuje zákon

č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Zřizovatelem této školy je Zlínský kraj.

4.4.1 Přehled o plnění rozpočtu vybraných položek nákladů a výnosů hlavní činnosti

Tab. 1 Přehled o plnění rozpočtu vybraných položek nákladů hl. činnosti v tis. Kč.

	Skutečnost k 31. 12. 2007	Upravený rozpočet 2008	Skutečnost k 31. 12. 2008	% plnění rozpočtu 2008	% nárůstu 2008/2009
PŘÍMÉ NÁKLADY CELKEM	41 231,09	42 623,85	41 934,84	98,38	1,71
Z toho:					
Mzdové prostředky	29 815,70	31 025,04	30 534,15	98,42	2,41
501. Platy zaměstnanců	28 482,43	29 203,52	29 157,62	99,84	2,37
502. Ostatní platby za provedenou práci	1 333,27	1 821,52	1 376,53	75,57	3,24
Zákonné pojištění a FKSP	10 687,64	11 154,10	10 982,18	98,46	2,76
503. Pov.pojistné plac.zam. (mimo 5038)	10 117,99	10 570,02	10 399,02	98,38	2,78
5342 FKSP	569,65	584,08	583,16	99,84	2,37
Ostatní přímé náklady	727,75	444,71	418,51	94,11	-42,49
z toho:					
5135 Učebnice, šk.potř. zdarma	0,00	0,00	0,00		
5136 Knihy, učeb.pomůcky	332,90	268,48	184,41	68,69	-44,60
5167 Služby školení a vzdělávání	7,92	0,00	0,00		-100,00
5173 Cestovné, cest.náhrady	0,67	0,00	0,00		-100,00
PROVOZNÍ NÁKLADY CELKEM	9 068,18	8 587,72	9 249,44	107,71	2,00
Z toho:					
5137 Drobný dlouhod.hmotný majetek	1 348,84	389,36	972,29	249,71	-27,92
z toho: vybavení učeben, laboratoří a kabinetů					
513. Ostatní nákup materiálu	1 545,61	460,25	681,98	148,18	-20,49
515. Nákup vody,paliv,energie celkem (mimo 5156)	464,20	1 678,00	1 514,58	90,26	-2,01
5164,5 Nájemné, nájem za půdu	1 731,80	458,00	380,19	83,01	-18,10
516. Ostatní služby		1 488,51	1 989,48	133,66	14,88
5171 Opravy a udrž.(mimo ISPROFIN)	1 117,47	1 899,52	1 207,65	63,58	8,07
9551 Odpisy majetku	571,09	489,00	488,21	99,84	-14,51
NÁKLADY CELKEM	50 299,27	51 211,57	51 184,28	99,95	1,76

Zdroj: [17]

4.4.1.1 Celkové náklady

Celkové náklady organizace v hlavní činnosti k 31. 12. 2008 byly Kč 51.184.280,00. Rozpočet na rok 2008 byl plněn ve výši 99,95 %. Organizace vykazuje oproti roku 2007 pokles nákladů o 1,76 %.

4.4.1.2 Provozní náklady

Celkové provozní náklady činily Kč 9.249.440,--. Z toho bylo kryto dotací od zřizovatele Kč 3.100.000,--, vlastními zdroji Kč 5.772.820,-- a účelovou dotací Kč 376.640,--.

4.4.2 Celkové výnosy

Tab. 2 Přehled o plnění rozpočtu vybraných položek výnosů hl. činnosti v tis. Kč

	Skutečnost k 31. 12. 2007	Upravený rozpočet 2008	Skutečnost k 31. 12. 2008	% plnění rozpočtu 2008	% nárůstu 2008/2009
VÝNOSY CELKEM	50 301,68	51 211,56	51 184,40	99,95	1,75
Z toho:				101,91	
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	22 746,00	22 050,00	22 471,20		-1,21
z toho:					
produktivní práce žáků	0,00	0,00	0,00		
školné	492,00	450,00	462,60	102,80	-5,98
stravné	0,00	0,00	0,00		
poplatky za ubytování	0,00	0,00	0,00		
příspěvek na úhradu nákl. v ZUŠ	0,00	0,00	0,00		
Příspěvky a dotace	26 535,21	28 169,13	27 498,49	97,62	3,63
z toho:					
dotace na přímě NIV vč. přímých	22 763,18	23 137,30	23 137,30	100,00	1,64
příspěvek na provozní ONIV	2 899,05	3 100,00	3 110,00	100,32	7,28
Zúčtování fondů	316,73	555,00	588,23	105,99	85,72
z toho:					
fond oběžných aktiv, FKSP	0,00	0,00	0,00		
fond odměn	0,00	0,00	0,00		
rezervní fond	150,69	60,00	93,23	155,38	-38,13
incetivní fond	166,05	495,00	495,00	100,00	198,10
Výnosy z pronájmu nemovitosti a nebytových prostor					
Ostatní výnosy	699,98	437,43	617,01	141,05	-11,85

Zdroj: [17]

Celkové náklady organizace v hlavní činnosti byly kryty celkovými výnosy ve výši Kč 51.184.400,--, z toho příspěvek na provoz od zřizovatele (neinvestiční dotace ze státního rozpočtu) činil Kč 3.100.000,-- a od Statutárního města Zlín Kč 10 000,--.

4.4.3 Hospodaření s prostředky jednotlivých fondů organizace

➤ *Investiční fond*

Prostředky investičního fondu byly použity na následující akce:

- oprava elektroinstalace,
- oprava hlavního rozvaděče.

➤ *Rezervní fond*

Na základě schváleného hospodářského výsledku byl rezervní fond navýšen o částku Kč 46.610,84. V průběhu roku obdržela organizace finanční dar ve výši Kč 38.000,--, který byl použit na dotisk studijních opor projektu Tvorba a realizace profesních vzdělávacích programů na SŠ a VOŠ ve Zlínském kraji podporující-

cích rozvoj podnikání. V průběhu roku organizace čerpala rezervní fond v souladu s plánem čerpání na nákup techniky sloužící k evidenci majetku Gordic EMA.

➤ **Fond kulturních a sociálních potřeb**

Byl tvořen základním přidělem z ročního objemu prostředků zúčtovaných na platy a čerpán podle zásad tvorby a čerpání FKSP pro rok 2008.

➤ **Fond odměn**

Na základě schváleného hospodářského výsledku byl fond odměn navýšen o částku Kč 11.700,-- a v průběhu roku nebyl čerpán.

4.4.4 Vyhodnocení doplňkové činnosti

Tab. 3 Vyhodnocení doplň. činnosti podle jednotlivých činností za rok 2008 v tis. Kč

Činnost	Náklady	Výnosy	Výsledek hospodaření
Kurz k přijímacím zkouškám z matematiky na SŠ	34 735,00	49 000,00	14 265,00
Kurz k přijímacím zkouškám z jazyka českého	5 114,00	14 500,00	9 386,00
Kurz k přijímacím zkouškám z matematiky na VŠ	20 807,20	21 600,00	792,80
Kurz FCE	9 599,00	15 200,00	5 601,00
Kurz FCE	15 832,50	18 120,00	2 287,50
Kurz grafiky a digitální fotografie	6 160,00	8 000,00	1 840,00
Kurz daňového poradenství	25 346,30	40 000,00	14 653,70
Kurz výuky základů ekonomických znalostí	11 088,00	18 000,00	6 912,00
Celkem za DČ	128 682,00	184 420,00	55 738,00

Zdroj: [17]

V doplňkové činnosti organizace provozuje činnosti uvedené v tabulce. Skutečné výnosy dosáhly částky Kč 184.420,-- a skutečné náklady činily Kč 128.682,--. Zisk z doplňkové činnosti byl vykázán ve výši Kč 55.738,--.

4.4.5 Vyhodnocení dosaženého výsledku hospodaření za rok 2008

Organizace vykázala celkový zlepšený výsledek hospodaření ve výši Kč 55.822,64, zisk je vykazován v hlavní i doplňkové činnosti. Na základě rozhodnutí zřizovatele byl původní návrh organizace na rozdělení zlepšeného výsledku hospodaření dosaženého za hodnocený rok upraven tímto způsobem:

- Kč 11.100,-- do fondu odměn,
- Kč 44.722,64 do rezervního fondu. [17]

5 PŘÍPRAVA PROJEKTU „STUDENTI A PRAXE VE ZLÍNSKÉM KRAJI“

V průběhu příštího roku bude podávat OA T. Bati a VOŠE Zlín nový projekt „Studenti a praxe ve Zlínském kraji“. V praktické části bakalářské práce se zaměřím na přípravu výchozí analýzy, jejíž součástí je vytvoření dotazníku a jeho následné zpracování. Analýza poslouží jako podklad pro podání nového projektu, který bude škola předkládat Zlínskému kraji nebo MŠMT dle výzvy. Termín výzvy v době přípravy projektu této bakalářské práce není dosud znám.

5.1 Vypracování dotazníku

Klíčovou úlohu pro vypracování nového projektu má výchozí analýza, která se stane podkladem pro podání nového projektu. Z uvedeného důvodu byl sestaven dotazník hodnotící studenty, jež se zúčastnili odborné praxe ve firmách. Dotazník bude sloužit jako výchozí analýza pro podání nového projektu a je i přílohou této bakalářské práce (Příloha P I).

Dotazník se skládá ze 17 otázek a dá se rozdělit na 2 části. První část zjišťuje informace o firmě a druhá část hodnotí studenta, který ve firmě vykonává odbornou praxi.

Dotazníky byly rozesílány elektronickou formou, pomocí e-mailu. Návratnost dotazníků nebyla příliš velká a dosáhla 54,74 %.

5.2 Výsledky analýzy

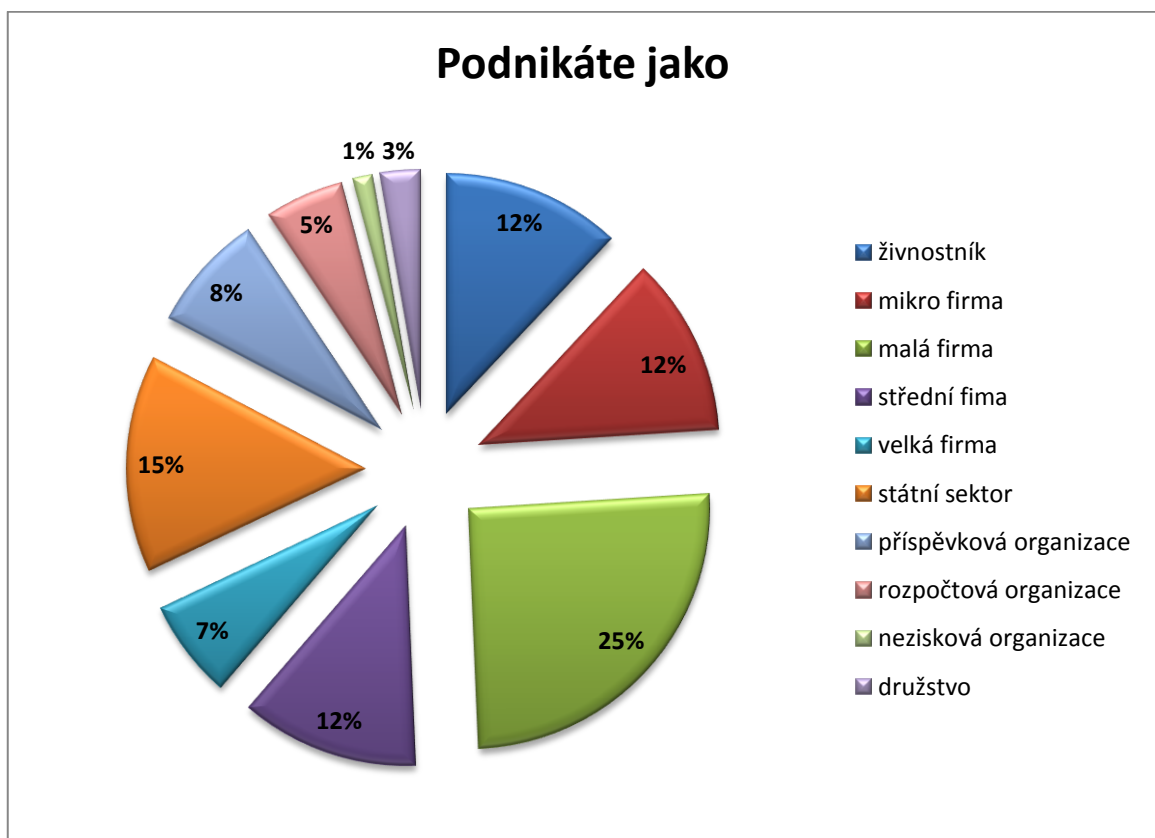
Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 137 respondentů, studentů 4. ročníku, kteří absolvovali odbornou praxi ve firmách a organizacích. Návratnost těchto dotazníků nebyla příliš vysoká, představuje 54,74 %. Vrátilo se nám pouze 75 dotazníků z celkového počtu rozeslaných.

Vyhodnocení celého dotazníku v grafické podobě naleznete v následující kapitole.

5.2.1 Grafické vyhodnocení dotazníku

První otázkou byl zjišťován údaj o tom, jak podnikají firmy nebo organizace, u kterých je student na odborné praxi. Nejvíce odpovědí získala varianta - malá firma - s počtem zaměstnanců od 10 do 50. Na tuto otázku odpovědělo celkem 19 respondentů, což představuje 25 %. Jako další v pořadí byl uváděn státní sektor, který získal 11 hlasů, což představuje 15 %, dále následují živnostník, mikrofirma a střední firma s 12 %, kteří měli stejné procentuální vyjádření. Dále pokračuje s 8 % příspěvková organizace, se 7 % velká firma, s 5 % rozpočtová organizace, 3 % získalo družstvo a 1 % nezisková organizace.

Graf 1. Podnikáte jako

Zdroj: vlastní

Druhou otázkou měla být zjištěna informace o tom, zda si firmy myslí, jestli je Vyšší odborná škola ekonomická Zlín zaměřená spíše na praxi nebo na teorii. U této otázky respondenti někdy uvedli obě možnosti nebo neodpověděli vůbec, protože nevěděli. Z grafu vyplývá, že 56 % si myslí, že škola je spíše zaměřená na praxi a zbylých 44 % na teorii.

Graf 2. VOŠE Zlín je zaměřená na

Zdroj: vlastní

Třetí otázka zjišťovala, zda někdy organizace využily možnosti mít studenta na odborné praxi. Více než polovina respondentů odpověděla, že ano, některé firmy měly už studenty mnohokrát, jedna organizace dokonce 30 krát, ale většinou se ve škále odpovědí opakovaly varianty 1 krát až 2 krát. Dá se říct, že některé firmy přijímají studenty pravidelně a většinou jsou s prací opravdu spokojeni.

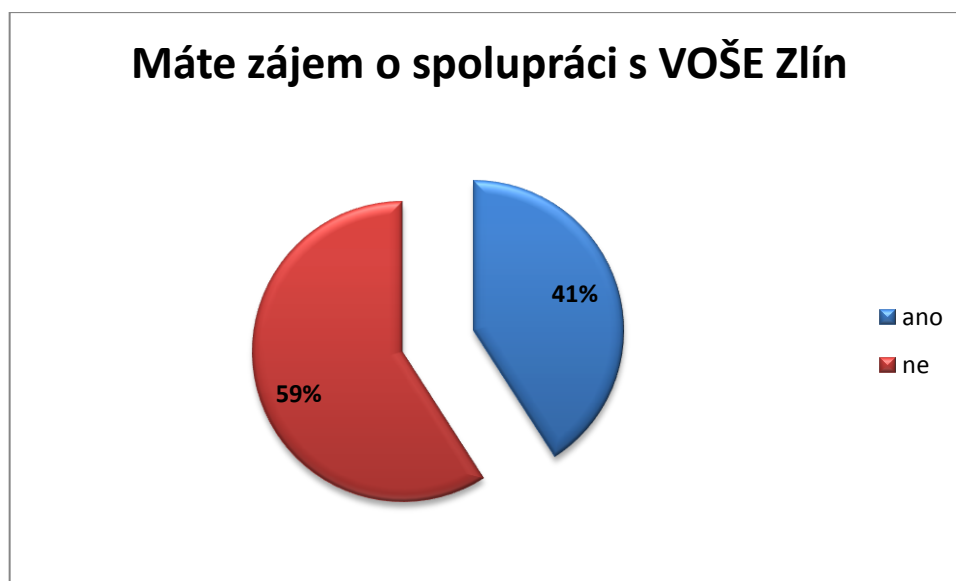
Graf 3. Využili jste někdy možnosti mít studenta na odborné praxi

Zdroj: vlastní

Čtvrtá otázka zjišťovala, zda by firmy měly zájem o spolupráci s Vyšší odbornou školou ekonomickou Zlín, která by jim mohla zprostředkovat pravidelně odbornou praxi studentů. Více než polovina dotazovaných firem (59 %) odpověděla, že nemá zájem o spolupráci, díky krizi, která je. Spousta firem propouští a je nedostatek pracovních míst. Výsledky také nejsou úplné, protože byla malá návratnost dotazníků.

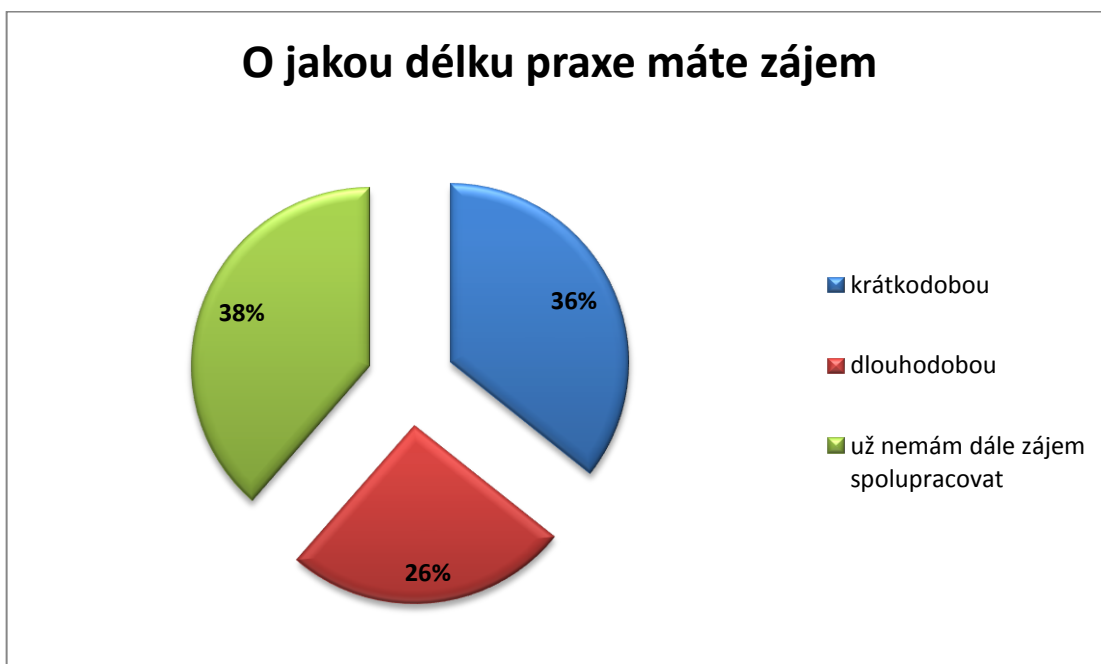
Graf 4. Máte zájem o spolupráci s VOŠE Zlín

Zdroj: vlastní

Pátá otázka zjišťovala odpověď, zda by firmy měly zájem spíše o praxi dlouhodobou nebo krátkodobou. Zde byly skoro vyvážené odpovědi. Nejmenší počet hlasů získala varianta dlouhodobá, která představuje 26 %. Firmy preferují spíše kratší dobu praxe, a v průzkumu si tato odpověď získala 36 %. Největší počet hlasů přesto má varianta, že organizace už nemají zájem dále spolupracovat. Zde také musím uvést, že v některých dotaznících organizace tuto otázku vůbec nezodpověděly, ale také i tím, že spousta firem snižuje počet pracovních míst a nechtějí se starat také o další studenty, kterým se musí věnovat.

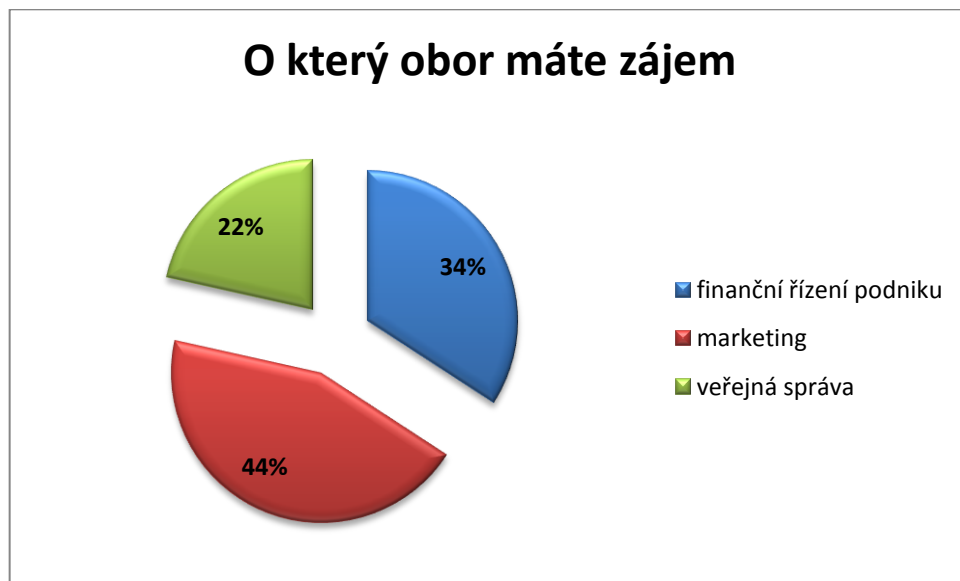
Graf 5. O jakou délku praxe máte zájem

Zdroj: vlastní

Šestá otázka se týkala, o jaké oborové zaměření mají organizace zájem. Z nabízených možností nejmenší počet hlasů získala varianta veřejné správy, což představuje pouze 22 %. Dále následuje obor finanční řízení, které získalo 34 %, a nejvíce hlasů získal obor marketing s 44 %. Tento obor je v dnešní době velmi populární, ale finanční řízení se také neztratí. Zde je nutno dodat, že některé firmy by preferovaly jak obor marketing tak finanční řízení, tudíž v dotaznících uvedly například obě varianty.

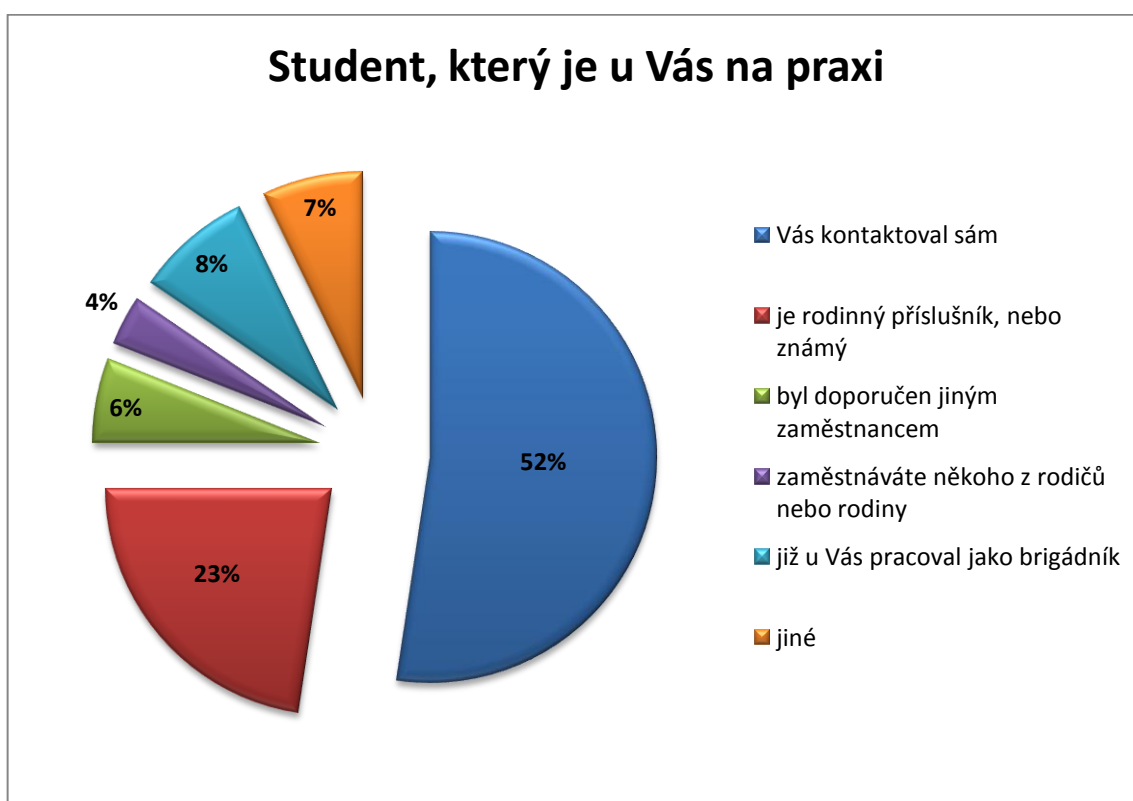
Graf 6. O který obor máte zájem

Zdroj: vlastní

Sedmá otázka zjišťovala, jak se student dostal do firmy na odbornou praxi. Více než polovina studentů, 52 % kontaktovala organizaci sama. U 19 firem je student na praxi buď jako rodinný příslušník či známý, 8 % již ve firmě pracovalo jako brigádník, 7 % odpovědělo variantu jinou, a zde bylo zajímavé, že důvody této varianty jsou například, že student se do firmy dostal po dohodě s Vyšší odbornou školou ekonomickou, mají již dlouholetou zkušenost s praxí studentů, student již měl praxi na střední škole či je ve firmě jako jednatel. Dále 6 % studentů bylo doporučeno jiným zaměstnancem ve firmě a 4 % firem zaměstnává jejich rodiče.

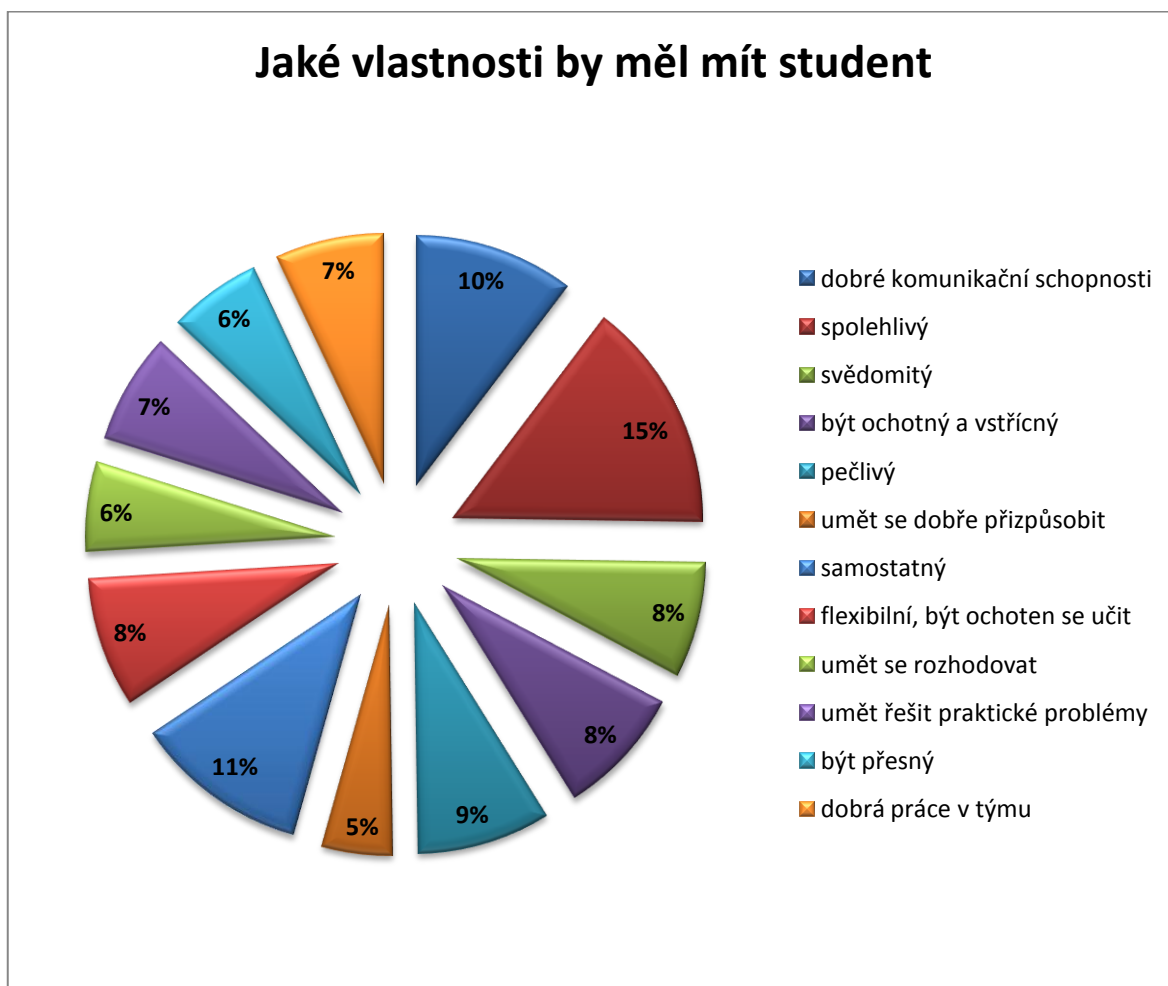
Graf 7. Student, který je u Vás na praxi

Zdroj: vlastní

Osmá otázka se týká vlastností, které by měl student na praxi splňovat. U této otázky měly firmy mnoho variant odpovědí. Některé z nich volilo variantu všech nabízejících možností a na druhou stranu byly firmy, které si vybraly pouze jednu variantu. Záleželo na firmě, co si vybere. Škála odpovědí byla velká. Z dotazníkového šetření vyplývá, že 15 % by chtělo, aby student na praxi byl spolehlivý, 11 % odpovědělo, že by měl být samostatný, 10 %, aby měl dobré komunikační schopnosti, 9 % si přeje, aby byl student přesný. Na druhou stranu nejméně hlasů získala varianta, aby student byl dobrý v týmu.

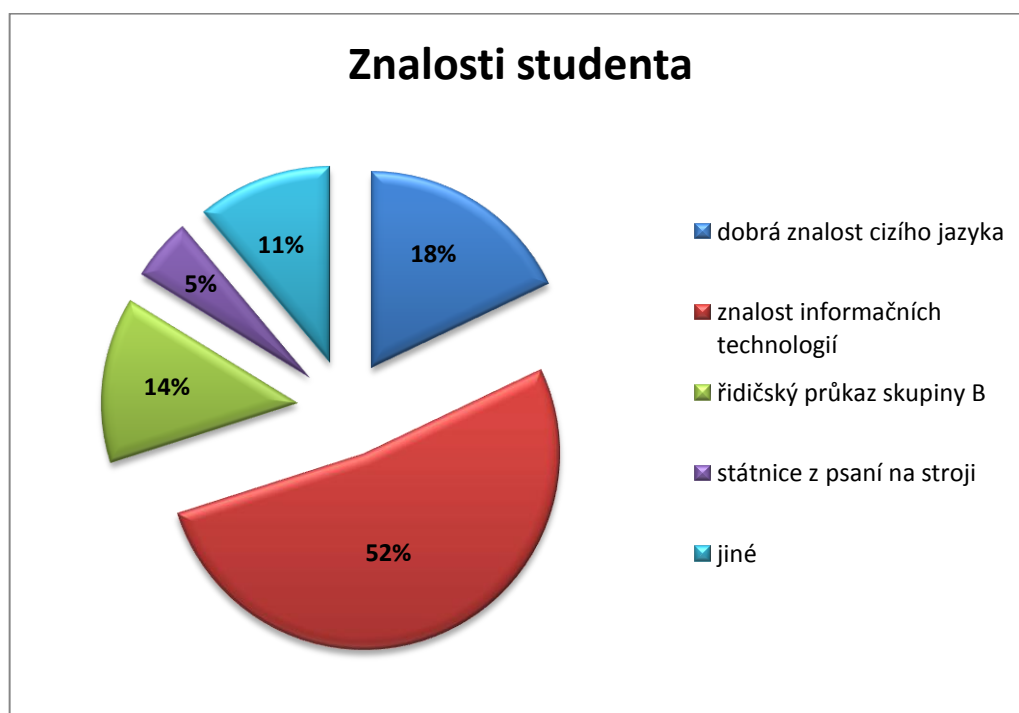
Graf 8. Jaké vlastnosti by měl mít student

Zdroj: vlastní

Devátá otázka se ptala na znalosti, které by měl student na praxi splňovat. Z grafu vyplývá, že největší počet hlasů, 52 %, získala varianta – znalost informačních technologií, v dnešní době je velmi důležité, aby studenti, ale i zaměstnanci ve firmách měli přehled o počítačích a také programech. Druhé místo s 21 hlasy obsadila varianta - dobrá znalost cizího jazyka. Firmy také dávají přednost možnosti, pokud by student měl řidičský průkaz skupiny B (osobní automobil), v procentuálním vyjádření je to 14 %. U varianty jiné, která představovala 11 %, respondenti odpověděli, že by po studentech chtěli, aby měli dobrou znalost anglického jazyka, věděli něco o znalosti v oboru, měli ponětí o programu ASPI, znalosti v oblasti školství, veřejné správy, finančního řízení, znalost účetnictví, ekonomických předmětů, odborné znalosti, všeobecný přehled, ekonomické znalosti, práci s počítačem, orientaci na zahraniční obchod a finanční trh a také, aby měli zájem o práci. 5 % by uvítalo, kdyby student měl státnice z psaní na stroji.

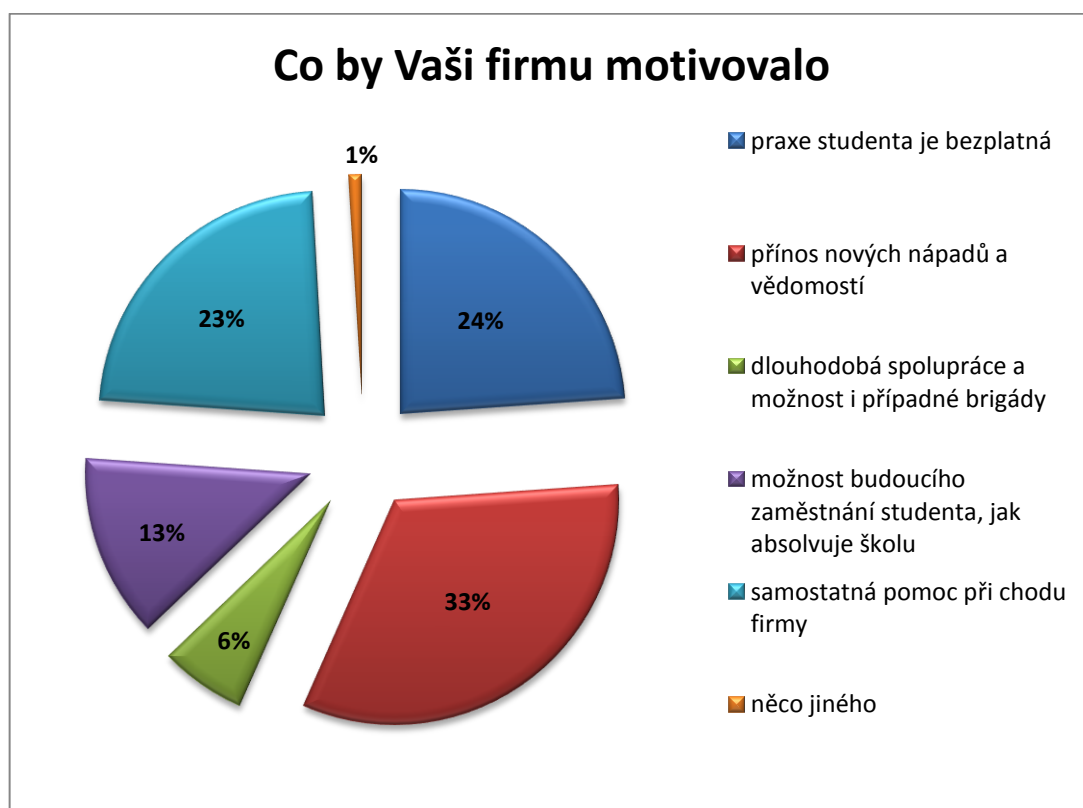
Graf 9. Znalosti studenta

Zdroj: vlastní

Desátá otázka se týkala motivace firem, aby více přijímaly studenty na odborné praxi. Největší počet 27 hlasů získala varianta přinášení nových nápadů a vědomostí. Na druhém místě firmy uvedly, že by je motivovalo, když by byla praxe zdarma, hned za ní se umístila odpověď s 23 % samotná pomoc ve firmě. 13 % by nabídla možnost budoucího zaměstnání studenta po absolvování školy, což by bylo velmi pozitivní především i pro studenty na odborné praxi, kde získá povědomí o firmě. 6 % by alespoň uvítala dlouhodobou spolupráci a třeba i možnost brigád. Nejméně hlasů získala odpověď – něco jiného. Zde respondenti uvedli, že nemají už zájem spolupracovat.

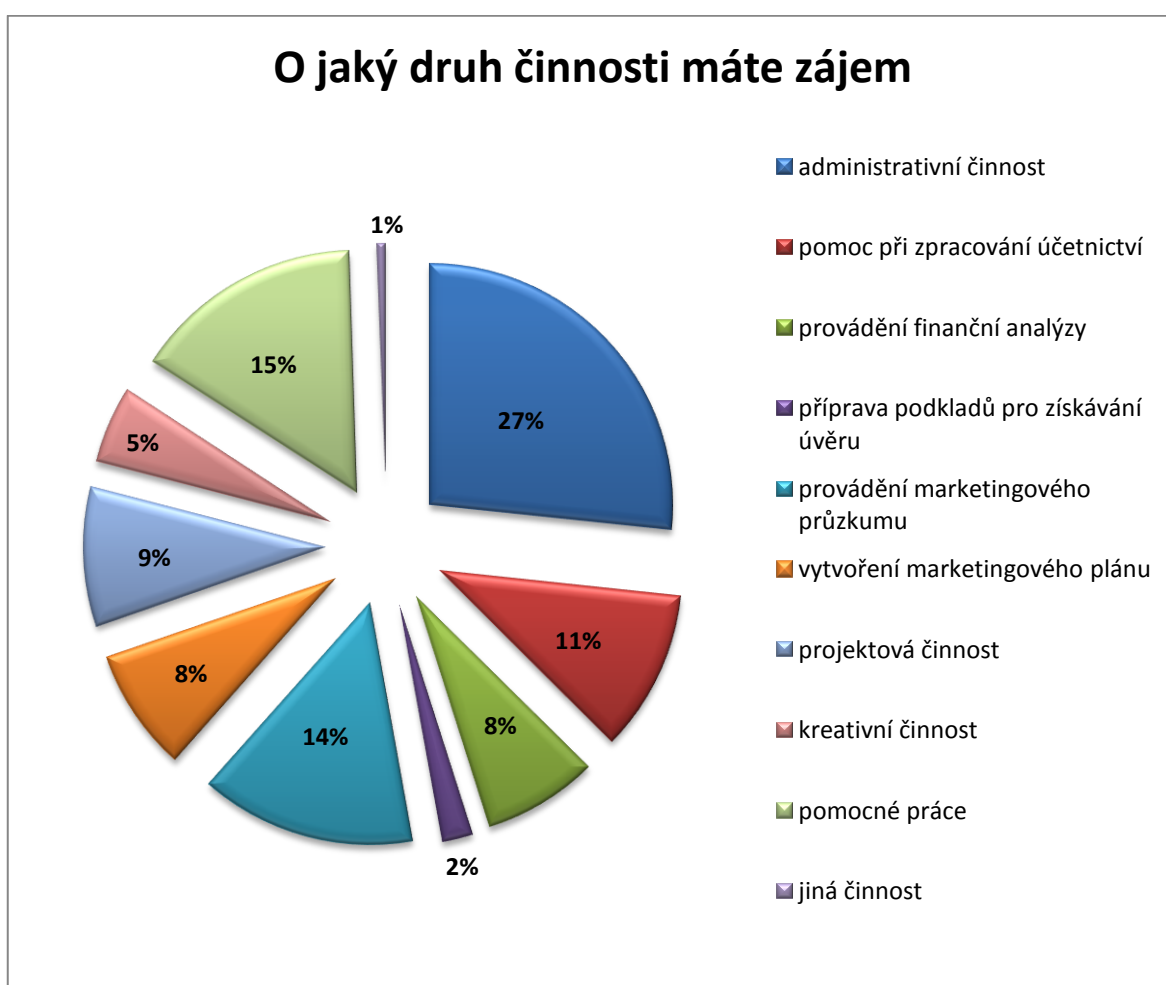
Graf 10. Co by Vaši firmu motivovalo

Zdroj: vlastní

Jedenáctá otázka se zabývala, o jaký druh činnosti mají zájem. U této otázky hodně firem uvedlo všechny varianty, které se jim nabízely. Největší zájem, a to 27 %, je o administrativní činnost, 15 % respondentů uvedlo, že mají zájem o pomocné práce, 14 % uvítá provedení marketingového průzkumu, 11 % má zájem o pomoc při zpracování účetnictví, 9 % o projektovou činnost. S 8 % se umístily hned dvě odpovědi, a to vytváření marketingového plánu a provádění finanční analýzy. 5 % uvítá kreativní činnost a 2 % by uvítalo připravení podkladů pro získání úvěru. 1 % respondentů uvedlo jinou činnost, pod kterou si představují například aktualizaci seznamů či rozesílání hromadné korespondence.

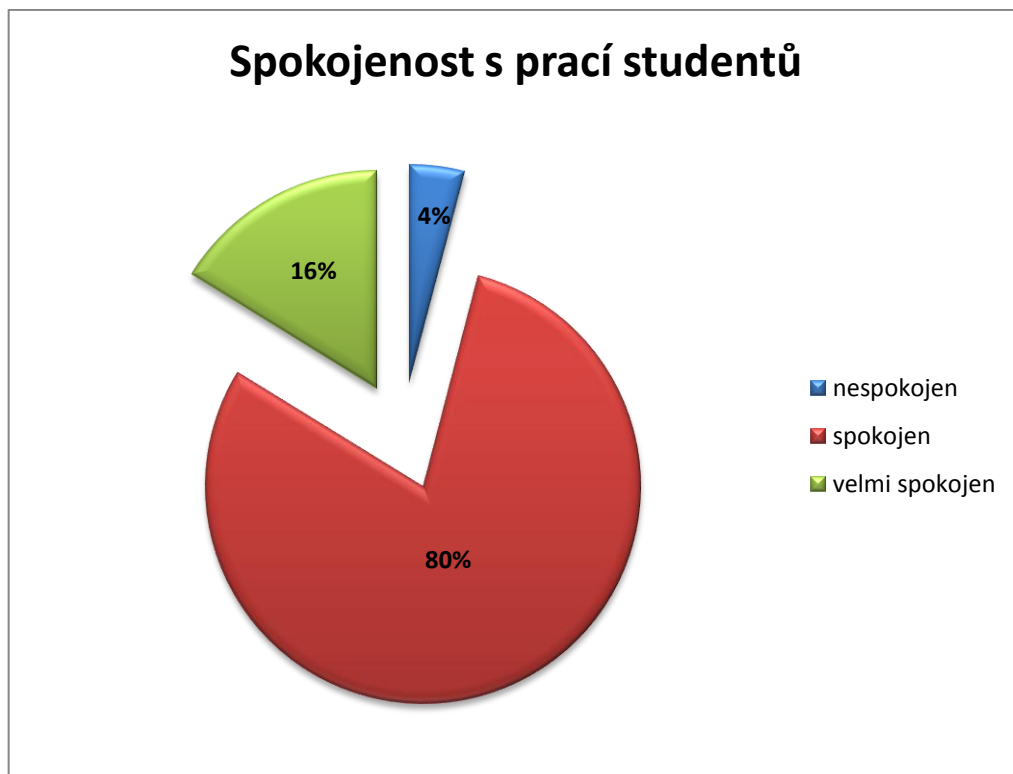
Graf 11. O jaký druh činnosti máte zájem

Zdroj: vlastní

Dvanáctá otázka zjišťovala spokojenost studentů, kteří jsou ve firmách na odborné praxi. 80 % je ve firmách spokojeno s prací studentů, 16 % odpovědělo, že je velmi spokojeno a zbývajících 4 % respondentů uvedlo, že není spokojeno s prací studentů. Obecně se dá říct, že firmy jsou spokojeny s prací studentů.

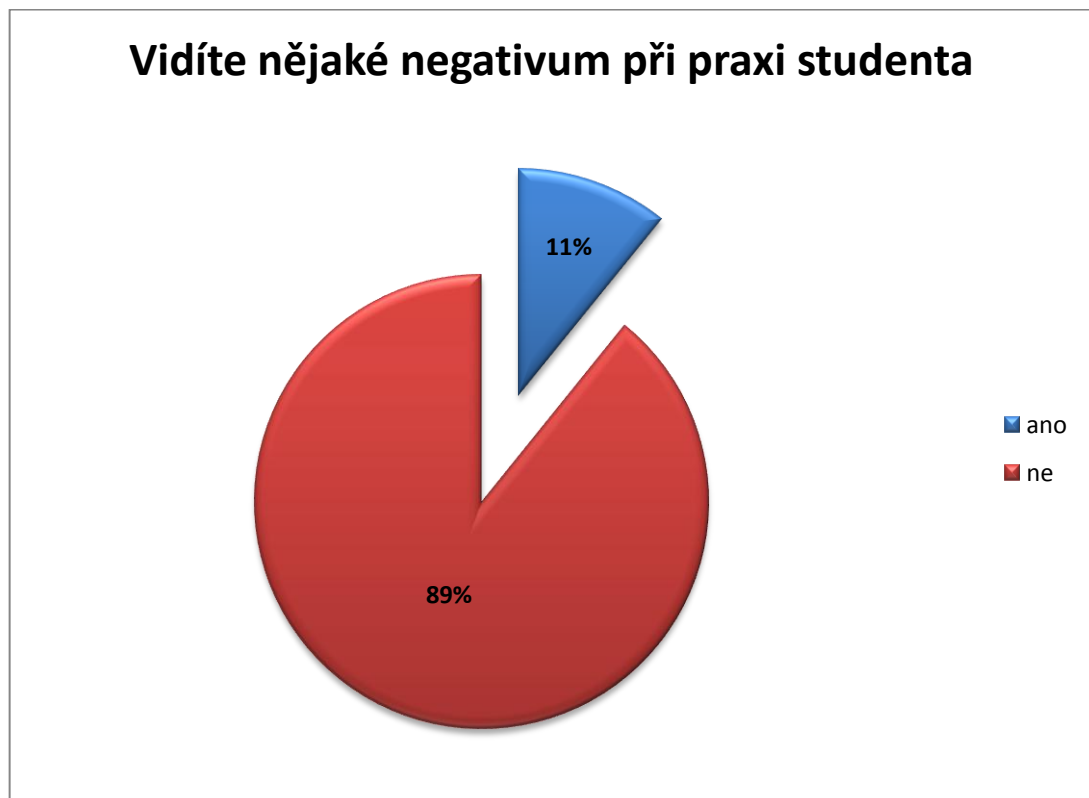
Graf 12. Spokojenost s prací studentů

Zdroj: vlastní

Třináctá otázka nám měla zjistit, zda organizace a firmy vidí nějaké negativum při odborných praxích ve firmách. 89 % uvedlo, že žádné negativum nevidí, ale na druhé straně 11 % uvedlo, že ano. Problémy vidí zejména u dlouhodobé praxe, která vyžaduje vybavení kanceláře pracovním stolem a počítačem pro potřebu studenta. Protože byli osloveni studenti 4. ročníku, kteří vykovávají odbornou praxi a píšou i bakalářskou práci, firmy uvedly, že se musí věnovat konzultacím ohledně práce. Dále je dlouhodobá praxe náročná na prostor, přípravu práce pro studenty, věnování pozornosti časové náročnosti.

Graf 13. Vidíte nějaké negativum při praxi studenta

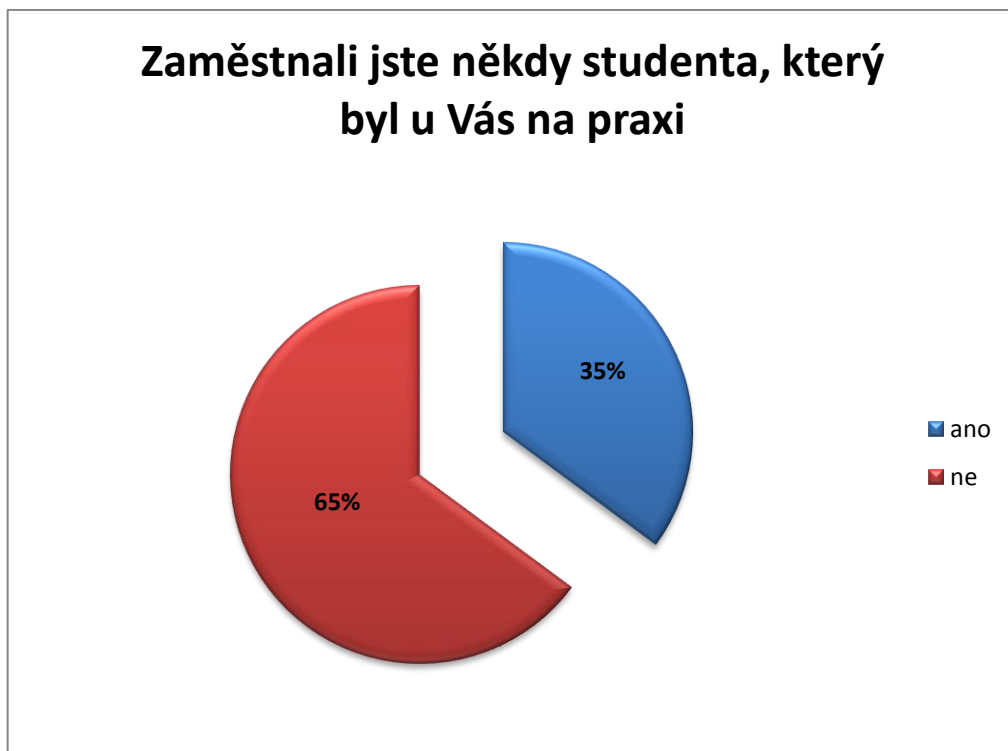

Zdroj: vlastní

Čtrnáctá otázka měla za úkol zjistit, v čem vidí firmy, společnosti a organizace přínos odborné praxe pro ně. Tato otázka byla otevřená, tudíž firmy nevolily žádnou z nabízených možností odpovědí. Otázka zjišťovala jejich samotný názor. Výsledky byly následovné. Firmám se líbí nové nápady a přínosy, které student vymyslí. Váží si také zajímavých poznatků, dobré spolupráce, pomoci při chodu firmy. Studenti jim pomáhají především s administrativní činností, prací na počítači. Hodně organizací si cení dobré znalosti účetnictví. Studenti mají výborné znalosti a prokazují je také u provádění různých analýz, zhodnocení ekonomické a finanční činnosti podniku. Respondenti také uvedli, že jim student odlehčí práci s jeho úkoly, mají dobrou znalost ekonomických předmětů, líbí se jim studentův nezaujatý pohled na podnik, nové nápady, nebojí se ani rozboru finanční situace podniku. Všechny podniky uvedly, že jim studenti především pomáhají s administrativou, dávají jim nové impulzy, umí pracovat s lidskými zdroji. Studenti jsou tak šikovní, že dokonce i zaskakují za nemocné pracovníky. Pochvala studentům patří také za dobrou znalost informačních technologií a počítačových programů, bez kterých se dneska nikdo neobejde. Cení si dále flexibility, rychlosti při zpracování zadaného úkolu, nových pohledů na řešení situací v podniku pomocí moderních technik. Organizace také uvedly, že se jim zlepšil proces práce, což studenta určitě potěší, že díky němu je něco lepší. Ne vždy se firma shodne na řešení nějakého úkolu, proto student může přispět svými novými názory, rozvíjí se tak jeho komunikace a vědomosti s ostatními pracovníky ve firmě. Studenti také tvořili různé marketingové plány, pomáhali s běžnou prací, na kterou nemají před rok čas, plnili různé úkoly, které jim odpovědný pracovník přichystával, jednalo se například o aktualizaci databází, třídění smluv, provádění různých průzkumů a spoustu dalších prací.

Patnáctá otázka se týkala, zda firmy zaměstnaly někdy v minulosti někoho, kdo byl předtím u nich na odborné praxi. 65 % uvedlo, že ne. Pouze 35 % zaměstnalo studenta, který byl u nich ve firmě na odborné praxi. U této otázky je důležité říct, že někteří z respondentů vůbec neodpověděli, takže výsledky nejsou úplné.

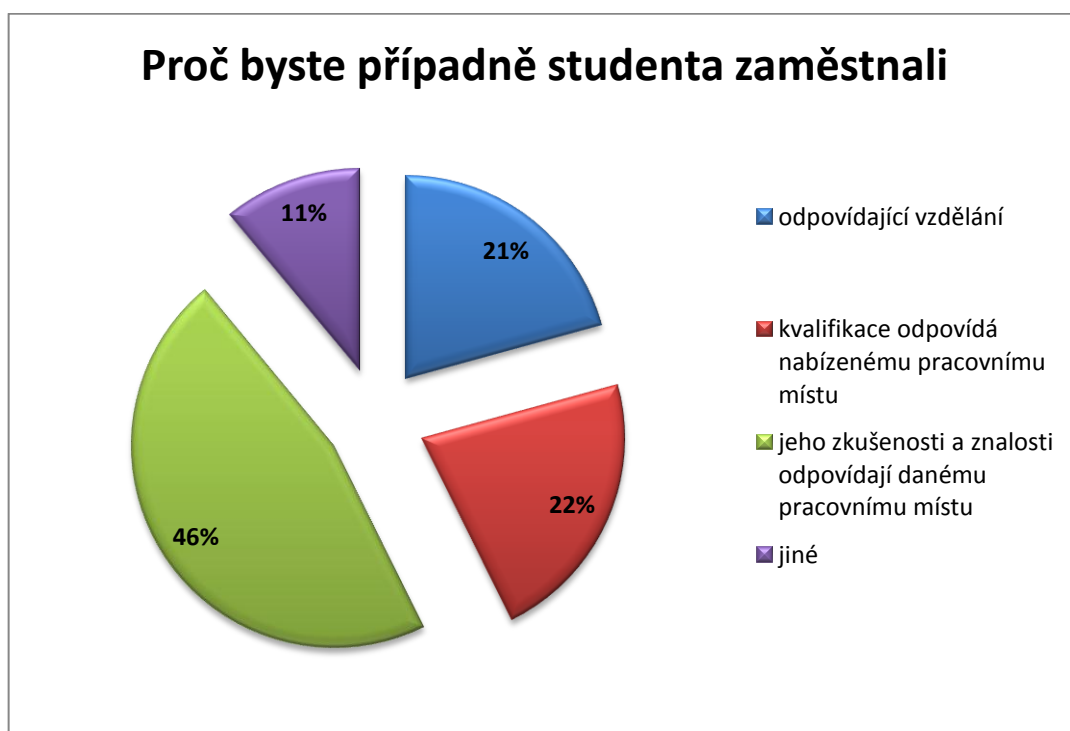
Graf 14. Zaměstnali jste někdy studenta, který byl u Vás na praxi

Zdroj: vlastní

Šestnáctá otázka měla zjistit, důvod, proč by studenta případně zaměstnali ve firmě. Nejvíce hlasů získala odpověď, díky jeho zkušenostem a znalostem odpovídajícím danému pracovnímu místu. Tato odpověď získala 46 %. Pak následuje s 22 % odpověď díky jeho kvalifikaci, která odpovídá nabízenému pracovnímu místu a s 21 % je to odpovídající vzdělání. U této otázky mohli také respondenti uvést svůj názor a ten byl následující. Firmy by zaměstnaly studenta taky proto, že zná už společnost, dokonce jeden ze studentů je již ve firmě zaměstnán. Především oceňují studentovu flexibilitu, zájem o obor, inteligenci, osobitý charakter, umění se sám rozhodovat a také to, že se jim student dobře osvědčil.

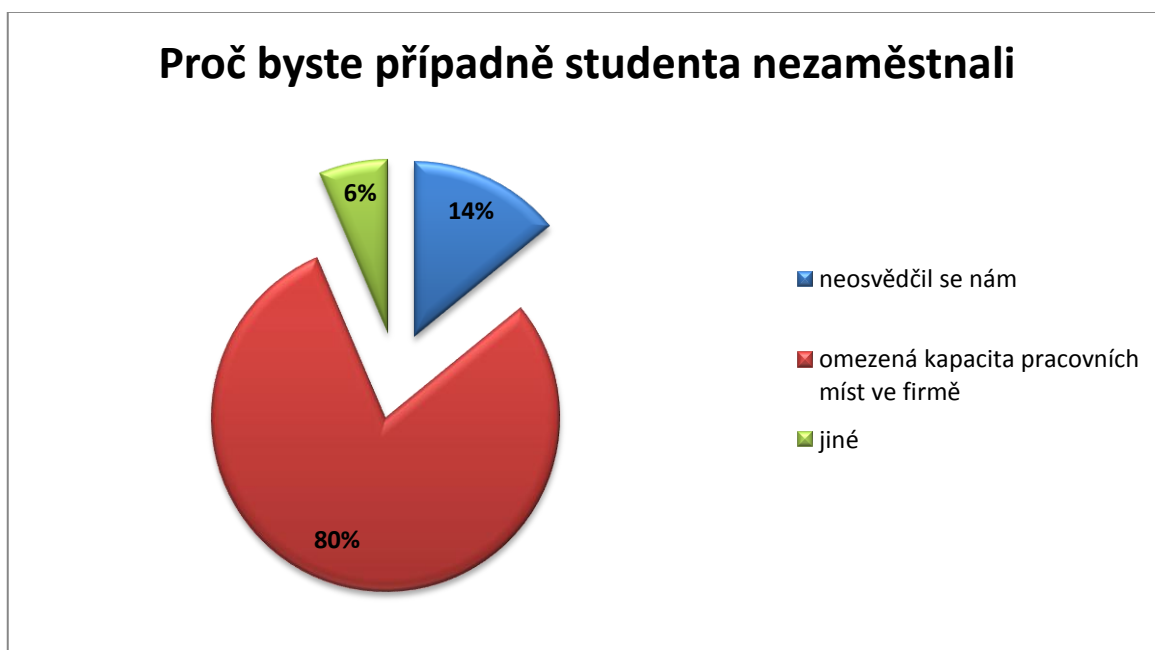
Graf 15. Proč byste případně studenta zaměstnali

Zdroj: vlastní

Sedmnáctá otázka, v naší analýze poslední, zjišťovala důvody, proč by studenta případně nezaměstnali. Hlavním důvodem je omezená kapacita pracovních míst, která získala 80 %, 14 % studentů se jim neosvědčilo a 6 % respondentů zvolilo variantu jinou, u které mohli říct svůj názor. U některých organizací je potřeba pro příjem nového pracovníka vyhlásit výběrové řízení, které upravuje zákon. Dále firmy, u kterých musí při příjmu pracovníka být komise, která dává později doporučení, zda ho přijme či ne. Dále respondenti uvedli, že jim chybí nedostatek zručnosti studenta, a to například při psaní na počítači všemi deseti, neschopnost řešení problémů ve firmě a rozhodování v těžkých situacích. Jeden respondent uvedl, že je nespokojen s odvedenou prací.

Graf 16. Proč byste případně studenta nezaměstnali

Zdroj: vlastní

5.3 Výsledky a shrnutí dotazníkového šetření

Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejvíce studentů pracovalo v malých firmách, které mají od 10 do 50 zaměstnanců. Respondenti se také domnívají, že je Vyšší odborná škola ekonomická Zlín, především zaměřena na praxi. V dnešní době je praxe pro studenty velmi důležitá a usnadňuje jim lepší postavení na trhu práce, než absolventu, který dokončí například bakalářský studijní program a žádnou praxi nemá. Firmy a organizace se setkávají s žádostmi studentů o absolvování odborné praxe u firem a organizací. Některé z firem jsou velmi populární a studenti jsou tam i několikrát za rok, tak jak uvedla jedna organizace, dokonce 30 krát. Ale na druhou stranu, jsou i takové organizace, které již nemají zájem o další spolupráci. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že 39 firem již nemá zájem o spolupráci. Ty firmy, které zájem o spolupráci mají, by volili spíše krátkodobou praxi. Největší zájem firem je o obor marketing nebo finanční řízení, o veřejnou správu je zájem malý. Firmy by rovněž uvítaly možnost kombinace oboru marketing a finanční řízení podniku. Studenti si většinou praxi zajišťují sami a to tak, že kontaktují firmu. V druhé části dotazníku už organizace hodnotily studenta, který vykoval u nich odbornou praxi. Při této otázce měly firmy velké množství variant a většinou volily všechny dostupné varianty. Respondenti uváděli, že by student, který je u nich na praxi měl splňovat především dobré znalosti informačních technologií, znalost cizího jazyka a mít i řidičský průkaz skupiny B (osobní automobil). Firmy nejvíce motivuje přínos nových nápadů, a také to, že praxe je bezplatná, jakož i velká pomoc při chodu firmy. Mají největší zájem o to, aby jim student pomáhal s administrativní činností, s pomocnou prací, s prováděním marketingových průzkumů a zpracováním účetnictví. Pomoci při zpracování účetnictví si velmi cení. Studenti mají velmi dobré znalosti právě v tomto oboru. S prací studentů jsou firmy velmi spokojeny a chválí si je. Firmám nevadí, že mají studenta na praxi, ale najdou se i takové, které nemají čas na chystání práce pro studenta nebo konzultace s ním. Ale takových firem je velmi málo. Většinou však vyhoví studentům a přijmou je na praxi. Firmy vidí přínos těchto praxí především v nových nápadech, studenti přinášejí zajímavé poznatky ze škol, rádi s nimi spolupracují, pomáhají při chodu firmy, provádějí různou administrativní činnost, pracují na počítači a mají perfektní znalost účetnictví. Studenti provádějí různorodé analýzy a hodnotí ekonomickou činnost podniku. Najdou se i organizace, které byly s prací studenta tak spokojeny, že ho následně přijaly i do pracovního poměru. Firmy při zaměstnávání nových pracovníků nejvíce ocení jeho zkušenosti odpovídající pracovnímu místu, kvalifikaci a také vzdělání. Firmy by nezaměstnaly studenta z toho důvodu, že mají omezenou

kapacitu pracovních míst a nemohou přijímat další zaměstnance nebo se jim student neosvědčil.

Shora uvedený výsledek dotazníkového šetření se nedá považovat za konečný, protože byla malá návratnost dotazníků, a to pouhých 54 %. Proč tedy byla tak malá návratnost? Protože firmy nemají na vyplňování dotazníků čas, to nám uváděli studenti jako důvod, proč nemohou poslat vyplněné dotazníky. Je to velká škoda, protože vyplnění nebylo náročné a zabralo nanejvýš 5 minut času. Kdyby byla větší návratnost těchto dotazníků, mohly být výsledky daleko přesnější.

6 DOPORUČENÉ FINANČNÍ PROSTŘEDKY PRO OBCHODNÍ AKADEMII TOMÁŠE BATI A VYŠŠÍ ODBORNOU ŠKOLU EKONOMICKOU ZLÍN

Evropská unie, ale i jiné dotace nabízí nespočet možností, jak získat finanční prostředky pro různé firmy a organizace. Protože je má bakalářská práce zaměřena na financování školství, budu se v této kapitole zabývat především vhodnými, tedy doporučenými finančními prostředky právě pro OA T. Bati a VOŠE Zlín.

6.1 Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost

Program se zaměřuje na zlepšování kvality vzdělávání v celé šíři, tedy jak na úrovni základních a středních škol, tak na vysokých školách a univerzitách. Tyto instituce jsou podporovány při aktivnější vědecko-výzkumné činnosti. Úroveň vzdělanosti a praxe si zvyšují i pedagogové a vědečtí pracovníci.

6.1.1 Jaké typové aktivity můžeme z tohoto operačního programu financovat?

Rozvoj základního a středního vzdělávání, kdy školy smějí žádat o podporu při zavádění nových vyučovacích metod, při rozšiřování nabídky výuky cizích jazyků, informačních technologií i podnikatelských znalostí dovedností. Podpořeno je vytváření podmínek pro dlouhodobá hostování zahraničních učitelů na českých školách, také rozšiřování poradenských a speciálních pedagogických služeb, které dopomohou k prosazování rovných příležitostí všech žáků (pomoc sociálně slabším, žákům s jinou národností, hůře vzdělatelným, předčasně opouštějícím vzdělávací systém).

Zkvalitnění vysokoškolského vzdělání, kdy instituce terciárního vzdělávání dostanou dotace na projekty zkvalitňování výuky, např. zaváděním nových studijních oborů, které v nabídce těchto institucí chybí. Podpora je určena i na lepší praktickou přípravu studentů (stáže v soukromém a veřejném sektoru) nebo na zapojení regionálních partnerů do tvorby studijních programů.

Větší nabídka dalšího vzdělání, kdy podpora je určena především na motivaci škol a organizací zabývajících se dalším vzděláváním, k vytvoření uceleného systému dalšího vzdělávání v České republice. Dotčené vzdělávací instituce mohou díky dotacím rozšiřovat svou nabídku kurzů a školení pro dospělé.

Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji, zde je podpora zaměřena na vytváření kvalitních týmů výzkumu a vývoje nebo na zlepšení pracovních podmínek v oblasti výzkumu a vývoje. Dotují se činnosti jedinců a týmů, kterými se zapojí do mezinárodních projektů. V neposlední řadě je aktivně podporována mobilita výzkumných pracovníků mezi jednotlivými pracovišti pro lepší přínos znalostí.

6.1.2 Které subjekty mohou tedy žádat?

Jsou to kraje, města a obce, školy a školská zařízení, instituce vědy a výzkumu, vývojová a inovační centra, nestátní neziskové organizace, profesní organizace zaměstnavatelů, organizace působící ve vzdělávání a kariérovém poradenství, organizace působící v oblasti volného času dětí a mládeže.

6.1.3 Jaké aktivity OP VK podporuje?

Přehled prioritních os a oblastí podpory.

➤ ***Prioritní osa č. 1: Počáteční vzdělávání***

Oblasti podpory:

1.1 Zvyšování kvality ve vzdělávání

1.2 Rovné příležitosti dětí a žáků včetně dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1.3 Další vzdělávání pracovníků škol a školských zařízení

➤ ***Prioritní osa č. 2: Terciární vzdělávání, výzkum a vývoj***

Oblasti podpory:

2.1 Vyšší odborné vzdělávání

2.2 Vysokoškolské vzdělávání

2.3 Lidské zdroje ve výzkumu a vývoji

2.4 Partnerství a sítě

➤ **Prioritní osa č. 3: Další vzdělávání**

Oblasti podpory:

3.1 Individuální další vzdělávání

3.2 Podpora nabídky dalšího vzdělávání

➤ **Prioritní osa č. 4 (a, b): Systémový rámec celoživotního učení (cíl Konvergence, cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)**

Oblasti podpory:

4.1 Systémový rámec počátečního vzdělávání

4.2 Systémový rámec terciárního vzdělávání a rozvoje lidských zdrojů ve výzkumu a vývoji

4.3 Systémový rámec dalšího vzdělávání

➤ **Prioritní osa č. 5 (a, b): Technická pomoc (cíl Konvergence, cíl Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost)**

Oblasti podpory:

5.1 Řízení, kontrola, monitorování a hodnocení programu

5.2 Informovanost a publicita programu

5.3 Absorpční kapacita subjektů implementujících program

6.1.4 Typy projektů

Individuální projekty je možné předkládat v rámci výzev vyhlášených MŠMT pro prioritní osu 1, 2, 3 a 4. Individuální projekty národní jsou realizovány na celém území ČR, zatímco individuální projekty ostatní mají regionální, příp. neregionální charakter. Výše podpory a délka trvání pro individuální projekt budou stanoveny ve výzvě.

Grantové projekty je možné předkládat v rámci globálních grantů, jež jsou vyhlášeny kraji ČR pro prioritní osu 1 a 3. Grantové projekty jsou realizovány na území příslušného kraje. Výše podpory pro grantový projekt předkládaný v rámci globálního grantu je 400000 - 25000000 Kč nebo dle podmínek výzvy. Maximální délka trvání grantového projektu předkládaného v rámci globálního grantu jsou 3 roky. [18]

6.2 Regionální operační program NUTS II Střední Morava

Regionální operační program (dále jen ROP) NUTS II Střední Morava je určen pro region soudržnosti Střední Morava sestávající z Olomouckého a Zlínského kraje. Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti a propojení regionu vč. modernizace prostředků veřejné dopravy, podporu rozvoje infrastruktury i služeb cestovního ruchu, přípravu menších podnikatelských ploch a zlepšování podmínek k životu v obcích a na venkově především prostřednictvím zkvalitnění vzdělávací, sociální a zdravotnické infrastruktury, odstraňování ekologických zátěží.

Regionální operační program NUTS II Střední Morava (ROP SM) spadá mezi regionální operační programy v cíli Konvergence a je pro něj vyčleněno **657,39 mil. EUR**, což činí přibližně **2,46 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku**. Z českých veřejných zdrojů má být navíc financování programu navýšeno o dalších 116,01 mil. EUR.

6.2.1 Jaké projekty jsou z ROP Střední Morava financovány?

ROP SM obsahuje **4 prioritní osy** rozdělující operační program na logické celky, a ty jsou dále konkretizovány prostřednictvím tzv. oblastí podpory, které vymezují, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné prioritní osy podpořeny.

Doprava, zde můžeme například zařadit rekonstrukce, modernizace a výstavba silnic II. a III. třídy a ve vazbě na ně i úseků místních a účelových komunikací vč. odstraňování nebezpečných míst a zpracování projektové dokumentace a provedení dalších příprav nezbytných pro zahájení prací, obchvaty sídel, protihlukové stěny, protiprašná opatření, mimoúrovňová křížení biokoridorů s komunikacemi, výstavba, modernizace a rekonstrukce infrastruktury pro regionální letiště, infrastruktura pro zvýšení bezpečnosti, prevenci a řešení rizik, budování přestupních terminálů integrované veřejné dopravy, nákupu dopravních prostředků vč. ekologických, budování systémů umožňující přednost dopravních prostředků hromadné dopravy na křižovatkách, výstavba regionálně významných stezek pro bezmotorovou dopravu apod.

Integrovaný rozvoj a obnova regionu, ten zahrnuje například přeložky a výstavbu technického a dalšího vybavení území, obnovu a výstavbu infrastruktury a místních a účelových obslužných komunikací, projektovou přípravu, projektovou dokumentaci, architektonickou soutěž, odstranění nevyužitelných staveb a ekologických zátěží, hrubé terénní úpravy

a úpravy veřejných prostranství vč. výsadby okrasné zeleně, obnova a rekonstrukce stávajících objektů, vzdělávací, sociální a zdravotnická infrastruktura, infrastruktura pro poskytování zájmových a volnočasových aktivit, vč. kulturních, sportovních a multifunkčních zařízení, pořízení vybavení ke zvýšení kvality poskytovaných služeb a technologický rozvoj, rekonstrukce, modernizace a revitalizace objektů pro podnikání, infrastruktura pro zvýšení bezpečnosti, prevenci a řešení rizik apod.

Cestovní ruch, obsahuje například rozvoj a obnova infrastruktury pro aktivní a kulturně-poznávací formy cestovního ruchu a lázeňství vč. návazné infrastruktury, vybudování jednotného systému turistických okruhů, naučných stezek, navigačních tabulí, rekonstrukce kulturní či technické památky nebo kulturní zajímavosti vč. návazné infrastruktury, modernizace, výstavba nebo rozšíření ubytovacího zařízení vč. sportovních zařízení, služeb v rámci incentivní a kongresové turistiky, rozvoj a obnova areálu pro sjezdové či běžecké lyžování vč. návazné infrastruktury, komplexní a jednotný marketing turistické destinace, propagace regionálních produktů cestovního ruchu, zřízení jednotného informačního systému apod.

Technická pomoc zahrnuje financování aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků zapojených do řízení ROP SM, výběr projektů, monitoring projektů a programu, zpracování studií a analýz, zajištění publicity programu, poskytování informačních a poradenských služeb potenciálním žadatelům o podporu apod. [19]

6.3 Operační program přeshraniční spolupráce Slovenská republika - Česká republika 2007—2013

Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko je určen pro české kraje Jiho-moravský, Moravskoslezský a Zlínský, ze slovenské strany jde o Trenčínský, Trnavský a Žilinský kraj.

Řídícím orgánem OP ČR - Slovensko je **Ministerstvo výstavby a regionálního rozvoje SR**, v České republice za něj má coby Národní orgán zodpovědnost **Ministerstvo pro místní rozvoj ČR**.

6.3.1 Kdo může žádat o podporu?

Jedná se především o veřejnou správu, neziskové organizace, hospodářské a agrární komory apod.

6.3.2 Jak je OP ČR - Slovensko financován?

OP ČR - Slovensko je financován z Evropského fondu pro regionální rozvoj (ERDF).

Operační program Přeshraniční spolupráce ČR - Slovensko (OP ČR - Slovensko) spadá mezi regionální operační programy v cíli Evropská územní spolupráce a je pro něj z fondů EU vyčleněno 92,74 mil. €, které mají být z českých a slovenských národních veřejných zdrojů doplněny o 16,37 mil. €. Pro českou stranu je z fondů EU plánováno **56,55 mil. EUR** (cca 1,59 mld. Kč), což činí přibližně **0,21 % veškerých prostředků určených z fondů EU pro Českou republiku**.

Zaměřuje se na zlepšení dopravní dostupnosti přeshraničního regionu, ochranu životního prostředí, podporu rozvoje přeshraniční infrastruktury i služeb cestovního ruchu, podporu zlepšování vzdělávacích a sociálních služeb, podporu spolupráce hospodářských subjektů a transferu technologií, podporu přeshraniční spolupráce územních samospráv na obou stranách hranice.

V případě operačních programů *přeshraniční spolupráce* je důležitý přeshraniční dopad projektu, kdy přínos z realizace projektu musí mít prokazatelně obě strany hranice. Projekty musí dále zahrnovat příjemce z obou zemí, kteří spolupracují nejméně dvěma z těchto způsobů: *společná příprava, společné provádění, společné využívání pracovníků a společné financování*.

6.3.3 Jaké projekty jsou z OP ČR - Slovensko financovány?

OP ČR - Slovensko obsahuje 3 prioritní osy rozdělující operační program na logické celky specifikující, jaké typy projektů mohou být v rámci příslušné priority podpořeny.

Operační programy jsou nyní posuzovány Evropskou komisí. Následující příklady podporovaných projektů je proto nutné brát jako nezávazné, protože operační programy ještě mohou doznat na základě připomínek Evropské komise změn.

Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce, jedná se zejména o rozvoj společných systémů vzdělávání, trhu práce a sociálních služeb, rozvoj přeshraniční spolupráce mezi podniky, výzkumnými a vývojovými institucemi, in-

vestice do přeshraniční infrastruktury turizmu, podpora vytváření společných produktů kultury, turizmu a tradičních řemesel apod.

Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí, zde si můžeme představit například budování přeshraniční dopravní infrastruktury regionálního a místního významu, rozvoj systémů na zlepšování kvality a efektivnosti veřejné dopravy, budování přeshraniční infrastruktury životního prostředí, přírodních zdrojů, obnovitelných energetických zdrojů a systémů na zvyšování jejich kvality, podpora rozvoje digitálního obsahu, rozvoj společných systémů ochrany obyvatelstva před živelnými pohromami apod.

Technická pomoc, nám pomáhá s financování aktivit spojených s řízením programu, např. platy pracovníků zapojených do řízení OP ČR - Slovensko, výběr projektů, monitoring projektů a programu, konzultace při přípravě projektů, informační a publikační činnost, aktivity související s přípravou na nové programovací období apod. [19]

6.4 Programy celoživotního učení

Nabídka programů celoživotního učení je velmi široká a můžeme ji dále rozdělit do 4 kategorií.

6.4.1 Comenius

Program Comenius je zaměřen na školní vzdělávání. Zapojit se mohou mateřské školy, základní školy a střední školy. Cílovou skupinou jsou žáci, studenti, učitelé a pedagogičtí pracovníci působící v těchto typech škol.

Cílem programu je rozvíjet porozumění mezi mladými lidmi z různých evropských zemí, pomáhat jim osvojit si základní životní dovednosti nezbytné pro jejich osobní rozvoj, pro jejich budoucí zaměstnání a pro aktivní účast v evropských záležitostech.

6.4.1.1 Komu je program určen?

Je především určen žákům a studentům ve školním vzdělávání - od mateřských po střední školy, školám zařazeným v Rejstříku škol a školských zařízení MŠMT, mateřským školám, včetně speciálních, základním školám, včetně speciálních a uměleckých, středním školám, včetně odborných, speciálních, uměleckých a učilišť, učitelům a dalším pracovníkům v těchto školách, asociacím, neziskovým a nevládním organizacím zapojeným do školního vzdělávání a zástupcům těchto institucí, osobám a institucím zodpovědným za organizaci a poskytování vzdělání na místní, regionální a národní úrovni, výzkumným centřům a insti-

tucím zabývající se problematikou celoživotního učení, vysokým školám, které vzdělávají učitele a budoucí učitele a v neposlední řadě institucím zajišťující poradenství a informační servis.

6.4.1.2 Typy aktivit

Individuální mobility, které mohou zahrnovat:

- mobility žáků/studentů a učitelů (např. výměny učitelů, studijní návštěvy ředitelů, výměny studentů),
- účast na vzdělávacích kurzech/školeních pro učitele a další pedagogické pracovníky působící v oblasti školního vzdělávání,
- studijní a přípravné návštěvy pro mobility, partnerství škol, centralizované projekty nebo tematické sítě,
- asistentské pobyty pro studenty-budoucí učitele.

Podpora spolupráce mezi:

- školami, se zaměřením na rozvoj společných vzdělávacích projektů pro žáky/studenty a jejich učitele,
- organizacemi zodpovědnými za podobu školního vzdělávání, se zaměřením na posílení spolupráce mezi regiony, včetně mezinárodní příhraniční spolupráce.

Centralizované multilaterální projekty zaměřené na:

- rozvoj, propagaci a šíření dobrých příkladů ve vzdělávání, včetně tvorby nových výukových metod a materiálů,
- výměnu zkušeností nebo tvorbu systémů, které zajišťují informace nebo poradenství pro studenty, učitele a další osoby, na které se vztahuje program Comenius,
- vytváření, propagace a šíření nových kurzů pro učitele.

Centralizované tematické sítě zaměřené na:

- rozvoj vzdělávání v tematické oblasti, ve které působí,
- získávání a šíření ukázek dobrých příkladů a inovačních přístupů,
- poskytování podpory projektům v dané tematické oblasti,
- analýzu potřeb a její praktické uplatnění ve školním vzdělávání.

6.4.2 Erasmus

Program Erasmus, vlajková loď EU v oblasti programů vzdělávání a odborné přípravy, je zaměřen na mobilitu a spolupráci ve vysokoškolském vzdělávání v Evropě.

Aktivita programu Erasmus jsou určeny pro:

- vysokoškolské studenty, kteří si přejí studovat a pracovat v zahraničí,
- vysokoškolské pedagogy a školitele z podniků, kteří chtějí vyučovat v zahraničí,
- vysokoškolské pracovníky, kteří mají zájem o vzdělávání v zahraničí.

Erasmus navíc podporuje spolupráci vysokoškolských institucí formou intenzivních programů, multilaterálních sítí a multilaterálních projektů.

6.4.2.1 Jaké jsou cíle programu?

Hlavní cíle:

- zlepšit kvalitu a zvýšit objem mobility studentů a zaměstnanců v rámci Evropy, a přispět tak k dosažení toho, aby se do roku 2012 zúčastnily mobility studentů v rámci programu Erasmus a programů, které mu předcházely, alespoň 3 miliony osob,
- zlepšit kvalitu a zvýšit objem multilaterální spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi v Evropě,
- zvýšit úroveň transparentnosti a slučitelnosti kvalifikací vysokoškolského vzdělávání v Evropě,
- zlepšit kvalitu a zvýšit objem multilaterální spolupráce mezi vysokoškolskými institucemi a podniky v Evropě.

6.4.2.2 Kdo se může do programu zapojit?

Instituce

- vysoké školy (veřejné, státní i soukromé),
- vybrané vyšší odborné školy,
- zprostředkovatelské organizace (konsorcia).

Základní podmínkou pro zapojení VŠ/VOŠ do programu Erasmus je přidělení Erasmus University Charter (EUC) od Evropské komise. Obdobou EUC pro zprostředkovatelské organizace je Erasmus Consortium Placement Certificate, který přiděluje Národní agentura. Zprostředkovatelské organizace mohou zajišťovat pouze pracovní stáže studentů.

Jednotlivci z VŠ/VOŠ

- studenti,
- pedagogové,
- další zaměstnanci.

Jednotlivci, kteří se účastní aktivit programu Erasmus, jsou vybíráni školami, kde studují nebo pracují. Konkrétní informace o nabízených možnostech výjezdů do zahraničí a podmínkách výběrového řízení poskytují přímo vysílající školy.

6.4.3 Leonardo da Vinci

Program Leonardo da Vinci je v rámci programu celoživotního učení zaměřen na výukové a vzdělávací potřeby všech osob účastnících se odborného vzdělávání a odborné přípravy na jiné než vysokoškolské úrovni a na instituce a organizace nabízející nebo podporující toto vzdělávání a přípravu.

- přispívá ke zvýšení přitažlivosti, kvality a výkonnosti systémů odborného vzdělávání a přípravy, ke zlepšování průhlednosti, informačních a poradenských systémů, k uznávání kompetencí a kvalifikací a k posilování evropského rozměru,
- ovlivňuje iniciativy na podporu dalšího vývoje, přezkoumávání a uplatňování společných evropských nástrojů pro odborné vzdělávání a přípravu.

6.4.3.1 Jaké jsou cíle programu?

Specifické cíle programu

- podporovat účastníky odborné přípravy a dalších vzdělávacích aktivit v získávání a používání vědomostí, dovedností a kvalifikací podporujících osobní rozvoj, zaměstnatelnost a účast na evropském trhu práce,
- podporovat zvyšování kvality a inovace v systémech, institucích a postupech odborného vzdělávání a přípravy,
- zvýšit přitažlivost odborného vzdělávání.

Operativní cíle programu

- zlepšit kvalitu a zvýšit objem mobility osob zapojených do počátečního odborného vzdělávání a přípravy a do další odborné přípravy v rámci Evropy, aby do ukončení programu celoživotního učení došlo ke zvýšení počtu stáží v podnicích alespoň na 80 000 za rok,
- zlepšit kvalitu a zvýšit objem spolupráce mezi institucemi nebo organizacemi poskytujícími možnosti vzdělávání, podniky, sociálními partnery a dalšími příslušnými subjekty v Evropě,
- usnadnit vývoj inovačních postupů v oblasti odborného vzdělávání a přípravy na jiné než vysokoškolské úrovni a jejich přenos, včetně přenosu mezi zúčastněnými zeměmi,
- zlepšit průhlednost a uznávání kvalifikací a kompetencí, včetně kvalifikací a kompetencí získaných neformálním a informálním učením,
- podporovat rozvoj jazykových dovedností,
- podporovat vývoj inovačního obsahu, služeb, pedagogik a praxe založených na informačních a komunikačních technologiích v oblasti celoživotního učení.

6.4.3.2 Kdo může podat žádost?

Žádost mohou podat instituce a organizace poskytující možnosti vzdělávání v oblastech, na které se vztahuje program Leonardo da Vinci, sdružení a zástupci těch, kdo se účastní odborného vzdělávání a přípravy, včetně sdružení studentů a učňů, rodičů a učitelů, podniky, sociální partneři a další zástupci pracovního života, včetně obchodních komor a dalších odborových organizací, subjekty zabývající se konzultacemi a poradenstvím a informačními službami souvisejícími s různými aspekty celoživotního učení, subjekty zodpovědné za systémy a politiky týkající se jakéhokoli aspektu odborného vzdělávání a přípravy na místní, regionální a celostátní úrovni, výzkumná střediska a subjekty zabývající se otázkami celoživotního učení, vysokoškolské instituce, neziskové organizace, dobrovolné organizace, nevládní organizace. ***Žadatel musí mít status právnické osoby.***

6.4.4 Grundtvig

Program Grundtvig je v rámci Programu celoživotního učení zaměřen na výukové a vzdělávací potřeby osob *ve všech formách vzdělávání dospělých* a na instituce a organizace nabízející nebo podporující toto vzdělávání.

6.4.4.1 Jaké jsou cíle programu?

Jedná se především o: zvýšení kvality a dostupnosti mobility osob zapojených do vzdělávání dospělých v celé Evropě a zvýšit objem této mobility, zlepšení kvality a zvýšení objemu spolupráce mezi organizacemi vzdělávající dospělé, poskytnout alternativní příležitosti vzdělávání osobám ze sociálně slabých skupin a osobám v krajních sociálních podmínkách, zejména pak starším osobám a osobám bez dosažení základní kvalifikace, podporovat rozvoj inovačních postupů ve vzdělávání dospělých a jejich předávání, podporovat rozvoj inovačního obsahu, služeb, metod a praxe založených na informačních a komunikačních technologiích v oblasti celoživotního učení, zlepšit pedagogické přístupy a řízení institucí vzdělávající dospělé.

6.4.4.2 Na koho je program zaměřen?

Program je zaměřen na účastníky vzdělávání dospělých, instituce nebo organizace poskytující možnosti vzdělávání dospělých, učitele a jiné pracovníky těchto institucí nebo organizací, instituce zapojené do počáteční nebo další odborné přípravy pracovníků působících ve vzdělávání dospělých, asociace a zástupci subjektů zapojených do vzdělávání dospělých, včetně asociací učitelů a účastníků vzdělávání dospělých, subjekty poskytující poradenské, konzultační a informační služby týkající se jakéhokoli aspektu vzdělávání dospělých, osoby a subjekty zodpovědné za formy, metody a postupy týkající se jakéhokoli aspektu vzdělávání dospělých na místní, regionální a národní úrovni, výzkumná centra a subjekty zabývající se otázkami vzdělávání dospělých, podniky, neziskové organizace, dobrovolné organizace, nevládní organizace a vysokoškolské instituce.

6.4.4.3 Jaké aktivity program nabízí?

Decentralizované aktivity - proces přijímání žádostí, hodnocení, výběr a přidělování finančních prostředků je v kompetenci *národní agentury každé země* zapojené do Programu celoživotního učení.

- **mobility osob** (vzdělávací kurzy, stáže, konference a asistentské pobyty) zaměřené na vzdělávání a profesní rozvoj osob působících ve vzdělávání dospělých, zvláště v součinnosti s multilaterálními projekty a projekty partnerství,
- **projekty partnerství** zaměřené na témata společného zájmu zúčastněných organizací,
- vzdělávací **workshopy** pro dospělé účastníky vzdělávání ze zahraničí,
- **dobrovolnické projekty** zaměřené na podporu bilaterální spolupráce dobrovolnických organizací ve formě vzájemné výměny dobrovolníků ve věku 50+,
- **přípravné návštěvy** umožňují pracovníkům institucí účastnit se kontaktního semináře nebo pracovního setkání s potenciálními partnery projektu.

Centralizované aktivity - proces přijímání žádostí o projekty, hodnocení projektů, výběr projektů a přidělování finančních prostředků je řízen Výkonnou agenturou Evropské komise. Centralizované aktivity můžeme dělit na:

- **multilaterální projekty** zaměřené na zdokonalení systémů vzdělávání dospělých prostřednictvím rozvoje a předávání inovací a osvědčených postupů,
- **tematické sítě** odborníků a organizací zaměřené na:
 - rozvoj vzdělávání dospělých v oboru, oblasti nebo aspektu řízení, se kterým souvisí,
 - identifikaci, zdokonalování a šíření osvědčených postupů a inovací,
 - poskytování obsahové podpory multilaterálním projektům a projektům partnerstvím a podporování vzájemné součinnosti mezi těmito projekty a partnerstvími,
 - podporu rozvoje analýzy potřeb a zajištění kvality vzdělávání dospělých.
- **doprovodné aktivity** zaměřené na podporu hlavních cílů programu Grundtvig. [20]

ZÁVĚR

Cílem bakalářské práce bylo popsat problematiku čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie vhodných pro Obchodní akademii Tomáše Bati a Vyšší odbornou školu ekonomickou Zlín, vysvětlení financování školství a také připravení výchozí analýzy pro podání nového projektu „Studenti a praxe ve Zlínském kraji“.

Aby mohla být připravena výchozí analýza projektu, předcházelo tomu sestavení vhodného dotazníku. Dotazník obsahuje sedmáct otázek a můžeme je rozdělit na dvě části. První část se týká obecných informací o firmě a v druhé části firma hodnotí studenta na odborné praxi u ní. Na základě dotazníkového šetření byla provedena analýza pro podání nového projektu, který se bude předkládat začátkem příštího roku dle aktuální výzvy. Byly osloveny firmy a organizace, kde studenti 4. ročníku vykonávali odbornou praxi. Dotazníkové šetření jsem prováděla pomocí rozesílání e-mailů.

Z dotazníkového šetření vyplývá, že nejvíce studentů pracovalo v malých firmách a svou praxi si zařizují sami. Respondenti se domnívají, že je škola zaměřena na praxi a některé organizace přijímají studenty na praxi pravidelně. Při volbě délky praxe by volili spíše krátkodobou praxi a s odvedenou prací jsou velmi spokojeni. Největší zájem firem je o obor marketing nebo finanční řízení podniku. Firmy nejvíce motivuje přínos nových nápadů a také to, že praxe je bezplatná a velká pomoc při chodu firmy. Organizace vidí přínos těchto odborných praxí především v nových nápadech. Studenti přinášejí zajímavé poznatky ze školy.

Dalším cílem bakalářské práce bylo najít vhodné finanční prostředky pro OA T. Bati a VOŠE Zlín. Mnoho škol nemá dostatek finančních prostředků na provoz školy, a proto hledají různé způsoby, jak získat další finanční prostředky. Škola může využít například možnosti Operačního programu Vzdělávání pro konkurenceschopnost, Regionálního operačního programu NUTS II Střední Morava či Programu celoživotního vzdělávání.

OA T. Bati a VOŠE Zlín je velmi dobře vybavená škola a má už několik let zkušenosti s čerpáním finančních prostředků ze zdrojů Evropské unie, ale i jiných, než evropských.

Zpracováním bakalářské práce byla připravena výchozí analýza pro podání nového projektu a také vytvoření vhodných finančních prostředků pro financování školy.

RESUMÉ

The aim of thesis was to describe problems drawing money from EU funds appropriate for the Business Academy of Tomas Bata University and Higher School of Economics expert Zlin, explanations for financing education and analysis for the default ready for a new project, „Students and practice in the Zlin Region“.

In order to be prepared, the initial analysis of the project, preceded the establishment of an appropriate questionnaire. The questionnaire contains seventeen questions and can be divided into two parts. The first part is related to general information about the company and the second firm to evaluate the student's professional experience with her. At the base of the questionnaires were analyzed for the submission of a new project, which will be presented early next year, according to the current challenges. Companies and organizations where 4th year students engaged in professional practice were approached. The survey I conducted with sending e-mails.

The questionnaire survey shows that most students worked in small firms and their practice to arrange themselves. Respondents believe that the school is focused on practice and some organizations take students to practice regularly. When choosing the length of practice they preferred rather short practices and they were satisfied with the work. The greatest interest is the field of business marketing and financial management. Companies see benefits in new ideas and that the practice is free and a great help in running the company. As the most valuable benefit they see new ideas. Students are bringing interesting findings from the school.

Next point of the thesis was to find suitable funding for the Commercial PC Business Academy of Tomas Bata University and Higher School of Economics expert Zlin. Many schools lack funding for the school and is looking for different ways to obtain additional funding. School may use such options as Operation Program Education for Competitiveness, Regional Operational Program NUTS II Central Moravia and Lifelong learning.

Business Academy of Tomas Bata University and Higher School of Economics expert Zlin are very well equipped schools and they had several years experience with drawing funds from the European Union, even from other than European.

Bachelor thesis was prepared for the initial analysis for a new project and the creation of appropriate funding for schools.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] *Obchodní akademie Tomáš Bati: přehled projektů* [online]. [cit. 2009-10-15]. Dostupný z WWW: < <http://www.oazlin.cz/projekty.php>>
- [2] *Zlínský kraj: Výroční zpráva o stavu a rozvoji vzdělávací soustavy ve Zlínském kraji za školní rok 2007/2008* [online]. [cit. 2009-10-15]. Dostupný z WWW: < <http://www.kr-zlinsky.cz/docDetail.aspx?docid=97548&doctype=ART&nid=2811&cpi=1>>
- [3] *Ústav pro informace a vzdělávání: Školský systém České republiky – podrobný popis systému ve vzdělávání* [online]. [cit. 2009-10-15]. Dostupný z WWW: <http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/documents/eurybase/eurybase_full_reports/CZ_CS.pdf>
- [4] *Vzdělávací systém České republiky: leták* [online]. Praha : Národní vzdělávací fond, o. p. s. (NVF) – Národní informační středisko pro poradenství (NISIP) s podporou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a Evropského společenství v rámci programu Leonardo da Vinci, 2006. 5 s. ISBN 80-86728-29-3. Dostupný z WWW: <http://www.nvf.cz/publikace/pdf_publikace/euroguidance/cz/vzdelavaci_system_2006.pdf>
- [5] PRŮCHA, J. *Vzdělávání a školství ve světě*. 1. vyd. Praha : Portál. 1999. 320 s. ISBN 80-7178-290-4.
- [6] *Generální ředitelství pro vzdělávání a kulturu: Struktury systému vzdělávání, odborné přípravy, a vzdělávání dospělých v Evropě* [online]. [cit. 2009-10-18]. Dostupný z WWW: <http://eacea.ec.europa.eu/ressources/eurydice/pdf/041DN/041_CZ_CS.pdf>
- [7] *Evropa: Souhrnný rozpočet Evropské unie pro rozpočtový rok 2009* [online]. [cit. 2009-10-19]. Dostupný z WWW: <http://ec.europa.eu/budget/library/publications/budget_in_fig/syntchif_2009_cs.pdf>

- [8] *Strukturální fondy EU: Regionální politika EU* [online]. [cit. 2009-10-20].
Dostupný z WWW:
< <http://www.strukturalni-fondy.cz/Informace-o-fondech-EU/Regionalni-politika-EU#nuts>. >
- [9] *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: Strukturální fondy* [online]. [cit. 2009-10-21]. Dostupný z WWW: < <http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy>.>
- [10] MALÝ, V. *Marketingový výzkum Teorie a praxe*. 1. vyd. Praha : Vysoká škola ekonomická v Praze, 2006. 181 s. ISBN 80-245-0761-7.
- [11] HANNAGAN, J. T. *Marketing pro neziskový sektor*. 1. vyd. Praha 1996 : Management Press Ringier ČR, a. s. s. 206. ISBN 80-85943-07-7.
- [12] *Obchodní akademie Tomáš Bati: Základní informace* [online]. [cit. 2009-11-10].
Dostupný z WWW: <<http://www.oazlin.cz/info.php>>
- [13] *Obchodní akademie Tomáš Bati: Dokumenty* [online]. [cit. 2009-11-10].
Dostupný z WWW: <<http://www.oazlin.cz/dokumenty/info.pdf>>
- [14] *Obchodní akademie Tomáš Bati: Historie* [online]. [cit. 2009-11-10].
Dostupný z WWW: <<http://www.oazlin.cz/historie.php>>
- [15] *Vyšší odborná škola ekonomická Zlín: Základní informace* [online]. [cit. 2009-11-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.vosezlin.cz/info.php>>
- [16] *Vyšší odborná škola ekonomická Zlín: Základní informace* [online]. [cit. 2009-11-10]. Dostupný z WWW: <<http://www.vosezlin.cz/bc/info.php>>
- [17] *Obchodní akademie Tomáš Bati: Výroční zpráva* [online]. [cit. 2009-11-13].
Dostupný z WWW: <<http://www.oazlin.cz/vzp.php>>
- [18] *Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy: OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost* [online]. [cit. 2009-11-15]. Dostupný z WWW:
<<http://www.msmt.cz/strukturalni-fondy/podrobneji-o-op-vzdelavani-pro-konkurenceschopnost>>
- [19] *Strukturální fondy EU: Regionální operační programy* [online]. [cit. 2009-11-15].
Dostupný z WWW: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/rop-sm>>
- [20] *Národní agentura pro evropské vzdělávací programy: Program celoživotního učení* [online]. [cit. 2009-11-20]. Dostupný z WWW:
<http://www.naep.cz/index.php?a=view-project-folder&project_folder_id=17&>

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

Bc.	bakalář
BcA.	bakalář umění
ČR	Česká republika
EU	Evropská unie
FKSP	fond kulturních a sociálních potřeb
Ing.	inženýr
JUDr.	doktor práv
MgA.	magistr umění
Mgr.	magistr
MŠMT	ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
MUDr.	doktor medicíny
MVDr.	doktor veterinární medicíny
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OA	obchodní akademie
OP VK	operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost
Ph.D.	doktor
Ph.Dr.	doktor filozofie
RNDr.	doktor přírodních věd
ROP SM	regionální operační program Střední Morava
ROP	regionální operační program
SŠ	střední škola
Th.D.	doktor
VŠ	vysoká škola
VOŠ	vyšší odborná škola

VOŠE vyšší odborná škola ekonomická

ZŠ základní škola

SEZNAM OBRÁZKŮ

<i>Obr. 1 Vzdělávací systém České republiky</i>	24
<i>Obr. 2 Víceletý finanční rámec v běžných cenách</i>	32
<i>Obr. 3 Číselný víceletý finanční rámec rozpočtu v běžných cenách.....</i>	33
<i>Obr. 4. Konkurenceschopnost pro růst a zaměstnanost</i>	34
<i>Obr. 5. Číselné údaje podle okruhů finančního rámce v položkách závazků (souhrn)</i>	34
<i>Obr. 6. Mapa České republiky s vyznačením regionů soudržnosti.....</i>	40
<i>Obr. 7 Logo OA T. Bati a VOŠE Zlín</i>	46
<i>Obr. 8 Budova OA T. Bati a VOŠE Zlín</i>	47

SEZNAM GRAFŮ

<i>Graf 1. Podnikáte jako</i>	55
<i>Graf 2. VOŠE Zlín je zaměřená na</i>	56
<i>Graf 3. Využili jste někdy možnosti mít studenta na odborné praxi</i>	57
<i>Graf 4. Máte zájem o spolupráci s VOŠE Zlín</i>	58
<i>Graf 5. O jakou délku praxe máte zájem</i>	59
<i>Graf 6. O který obor máte zájem</i>	60
<i>Graf 7. Student, který je u Vás na praxi</i>	61
<i>Graf 8. Jaké vlastnosti by měl mít student</i>	62
<i>Graf 9. Znalosti studenta</i>	63
<i>Graf 10. Co by Vaši firmu motivovalo</i>	64
<i>Graf 11. O jaký druh činnosti máte zájem</i>	65
<i>Graf 12. Spokojenost s prací studentů</i>	66
<i>Graf 13. Vidíte nějaké negativum při praxi studenta</i>	67
<i>Graf 14. Zaměstnali jste někdy studenta, který byl u Vás na praxi</i>	69
<i>Graf 15. Proč byste případně studenta zaměstnali</i>	70
<i>Graf 16. Proč byste případně studenta nezaměstnali</i>	71

SEZNAM TABULEK

<i>Tab. 1 Přehled o plnění rozpočtu vybraných položek nákladů hl. činnosti v tis. Kč.</i>	<i>51</i>
<i>Tab. 2 Přehled o plnění rozpočtu vybraných položek výnosů hl. činnosti v tis. Kč.</i>	<i>52</i>
<i>Tab. 3 Vyhodnocení doplň. činnosti podle jednotlivých činností za rok 2008 v tis. Kč.</i>	<i>53</i>

SEZNAM PŘÍLOH

P I Dotazník „Studenti a praxe“

PŘÍLOHA P I: DOTAZNÍK „STUDENTI A PRAXE“

PRVNÍ ČÁST DOTAZNÍKU

1. Podnikáte jako:

- živnostník (fyzická osoba)
- mikro-firma (do 10 zaměstnanců)
- malá firma (10 až 50 zaměstnanců)
- střední firma (50 až 199 zaměstnanců)
- velká firma (200 a více zaměstnanců)
- státní sektor
- příspěvková organizace
- rozpočtová organizace
- nezisková organizace
- družstvo

2. Myslíte si, že Vyšší odborná škola ekonomická Zlín je zaměřená pro:

- teorii
- praxi

3. Využili jste někdy v minulosti této možnosti, aby byl student u Vás na odborné praxi, kromě studenta, který je zrovna nyní u Vás na odborné praxi? Pokud odpovíte ano, prosím, uveďte kolikrát:

- ano
- ne

4. Měli byste zájem o spolupráci s Vyšší odbornou školou ekonomickou Zlín, která by Vám mohla zprostředkovat pravidelně odbornou praxi studentů? V případě, že odpovíte ano, prosím, uveďte, o kolik studentů byste měli ročně zájem.

- ano
- ne

5. Měli byste zájem spíše o praxi:

- krátkodobou
- dlouhodobou
- už nemám dále zájem spolupracovat

6. O jaké oborové zaměření studenta byste měli zájem, kdybyste se rozhodli spolupracovat s Vyšší odbornou školou ekonomickou Zlín:

- finanční řízení podniku
- marketing
- veřejná správa

7. Student, který je u Vás na odborné praxi, tak:

- Vás kontaktoval sám
- je rodinný příslušník nebo známý
- byl doporučen jiným zaměstnancem
- zaměstnáváte někoho z rodičů nebo rodiny
- již u Vás pracoval jako brigádník
- jiné, prosím, uveďte jaké

8. Jaké vlastnosti by měl student na praxi splňovat?

- dobré komunikační schopnosti
- spolehlivý
- svědomitý
- být ochotný a vstřícný
- pečlivý
- umět se dobře přizpůsobit
- samostatný
- flexibilní
- být ochoten se učit
- umět se rozhodovat
- umět řešit praktické problémy
- být přesný
- dobrá práce v týmu
- jiné, prosím uveďte jaké

9. Jaké znalosti by měl student na praxi splňovat?

- dobrá znalost cizího jazyka
- znalost informačních technologií
- řidičský průkaz skupiny B
- státnice z psaní na stoji
- jiné, prosím uveďte jaké

10. Co by Vaši firmu motivovalo k tomu, aby přijímala studenty na praxi více?

- praxe studenta je bezplatná
- přínos nových nápadů a vědomostí
- dlouhodobá spolupráce a možnost i případné brigády
- možnost budoucího zaměstnání studenta, jak absolvuje školu
- samotná pomoc při chodu firmy
- něco jiného, prosím uveďte

DRUHÁ ČÁST DOTAZNÍKU: HODNOCENÍ STUDENTA NA ODBORNÉ PRAXI

11. O jaký druh činnosti studentů, který je u Vás na praxi (z oboru Finanční řízení podniku, Marketing či Veřejná správa) máte zájem:

- administrativní činnost
- pomoc při zpracování účetnictví
- provádění finanční analýzy
- příprava podkladů pro získávání úvěru
- provádění marketingového průzkumu
- vytvoření marketingového plánu
- projektová činnost
- kreativní činnost
- pomocné práce
- jiná činnost, prosím napište jakou

12. Jste spokojeni s prací studenta na praxi?

- nespokojen
- spokojen
- velmi spokojen

13. Vidíte nějaké negativum, když je student u Vás na praxi? Pokud odpovíte ano, prosím, uveďte důvod.

- ano
- ne

14. V čem vidíte přínos pro Vaši firmu nebo společnost této praxe?

.....
.....
.....

15. Zaměstnali jste někdy v minulosti ve Vaší organizaci někoho, kdo u Vás předtím vykonával odbornou praxi? Pokud odpovíte ano, osvědčil se Vám tento zaměstnanec?

- ano
- ne

16. Uveďte prosím důvod, proč byste studenta případně zaměstnali (např. osvědčil se nám, ...):

- odpovídající vzdělání
- kvalifikace odpovídá nabízenému pracovnímu místu
- jeho zkušenosti a znalosti odpovídají danému pracovnímu místu
- jiné, prosím uveďte jaké

17. Uveďte prosím důvod, proč byste studenta případně nezaměstnali (např. neosvědčil se nám, ...):

- neosvědčil se nám
- omezená kapacita pracovních míst ve firmě
- jiné, prosím uveďte jaké